

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ

ถวายชัยมงคล

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

พระราชวังดุสิต

วันจันทร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๘

Royal Speech

Given to the audience of well-wishers

On the occasion of the Royal Birthday Anniversary

At the Dusitalai Hall, Chitralada Villa

Dusit Palace

On Monday, December 4, 1995

พระราชทานเพื่อใช้ในราชการ

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ

ถวายชัยมงคล

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

พระราชวังดุสิต

วันจันทร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๘

Royal Speech

Given to the audience of well-wishers

On the occasion of the Royal Birthday Anniversary

At the Dusitalai Hall, Chitralada Villa

Dusit Palace

On Monday, December 4, 1995

พระราชทานเพื่อใช้ในราชการ

พระราชดำรัส^๑

พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
วันจันทร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๘

ขอขอบใจนายกรัฐมนตรี^๒ ที่ได้กล่าวคำอวยพรในนามของผู้ที่มาใน
ชุมชนนี้. ทั้งขอขอบใจ ที่นำพระพุทธรูปอันศักดิ์สิทธิ์มาให้. ที่ตั้งชื่อว่า
พระนโรคนันตรายนั้น ก็เข้าใจว่าเป็นพระพุทธรูปที่จะคุ้มครองไม่ให้อันตรายทั้ง
หลาย โดยเฉพาะ มิให้มีโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียน ซึ่งก็คงเป็นประโยชน์
เพราะว่าจำเป็นที่จะรักษาสุขภาพให้ดี.

พระนโรคนันตราย
Pra Nirarogantaraya.

^๑ ทรงเรียบเรียงและปรับปรุงขึ้นตามที่
ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

^๒ นายบรรหาร ศิลปอาชา

The Prime Minister has formulated his good wishes and has recounted the good actions I have done. I don't know if it is opportune to speak any further about my past activities, because I already spoke about them last year, exactly one year ago. At the end of my remarks, last year, I thanked those of you for your presence and your encouragement and I wished you prosperity and success and mutual harmony which would bring about a prosperous society which would, in turn, also benefit each and everyone in the form of a progressive and happy life. But before telling you this, I said that next year, meaning this year, if you wanted to hear me further, I would do it. In fact, I personally think that I could stop speaking right now because last year, I spoke a lot till I got a booklet this size here.³ I said, "I must stop now. If you want to know more of it, then come here next year, I'll explain further." This is what I said. But I don't think there is a need for it because the Prime Minister has already given a long explanation.

This booklet contains a speech like today's speech; the difference is that the day in the book was Sunday, 1994; today is Monday; the year is 1995. That is the difference. As for the contents, it could be considered as an answer to the Prime Minister, except that Prime Minister Chuan would be replaced by Prime Minister Banharn. But if I just finish my speech right here, it would not be quite fair to you; it would not be worth your coming here, after a long wait, causing weariness for both those inside and outside. Therefore, I have to say something.

³ The Booklet of the King's Speech on December 4, 1994.

นายกฯ ได้กล่าวคำอวยพร และได้บรรยายความดีที่ข้าพเจ้าได้ทำมา. ก็ไม่ทราบว่าจะควรที่จะพูดเสริมเรื่องกิจการต่างๆ ที่ได้ทำมา โดยที่ได้พูดมาแล้วเมื่อ ปีก่อน พอดีหนึ่งปีเต็ม. ตอนท้ายได้พูดว่า ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้มา ให้กำลังใจ และให้ทุกๆ ท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง. ความสำเร็จทุกอย่าง และให้มีความปรองดองกัน เพื่อที่จะให้ส่วนรวมของเรา ก้าวหน้าเจริญ ได้ ทำให้แต่ละคนมีความเจริญก้าวหน้า และมีความสุขไปด้วย. แต่ว่าก่อนที่จะพูดเรื่องนี้ ก็ยังพูดว่า ปีหน้าคือปีนี้ถ้าอยากฟังจะพูดต่อ. ต้องหยุดเพียงแค่นี้ เพราะปีที่แล้วพูดมาก พูดมากจนได้เล่มขนาดนี้.” ได้พูดว่า “ก็ต้องหยุดเพียงแค่นี้. ถ้าอยากทราบเรื่องอะไรต่างๆ ต่อไปก็ให้มาปีหน้า จะอธิบายต่อ.” ได้พูดอย่างนี้ แต่รู้สึกว่าจะอธิบายต่อก็คงจะไม่จำเป็น เพราะว่านายกฯ ก็ได้อธิบายมากมายแล้ว.

นี่เป็นหนังสือที่เกี่ยวกับวันนี้เหมือนปีนี้ นอกจากวันในหนังสือนี้เป็น วันอาทิตย์ ปี ๒๕๓๗. วันนี้เป็นวันจันทร์ ปี ๒๕๓๘. ก็มีความแตกต่างกัน อย่างนี้. ส่วนข้างในนี้ ถ้าจะถือว่าเอานี้เป็นคำพูดตอบนายกฯ ก็อาจจะได้ เว้นแต่ว่า เปลี่ยนจากท่านนายกฯ ชวน มาเป็นท่านนายกฯ บรรหาร. แต่ว่า พูดจบแค่นี้ ก็คงไม่คุ้มกับการที่ท่านทั้งหลายมาในที่นี้. มาคอยนาน ด้วยความ เหน็ดเหนื่อย ทั้งผู้ที่อยู่ข้างใน ทั้งผู้ที่อยู่ข้างนอก ฉะนั้นก็คงต้องพูดอะไรบ้าง.

^๑ เล่มที่พิมพ์พระราชดำรัส เมื่อ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๗

Well, I'll begin by opposing the Prime Minister just a little. The Prime Minister was, I think, accustomed to being the opposition, but now, he is getting accustomed to being opposed. But I must mention that there are about 2,000 projects to bring water that is necessary for the livelihood of the people who need the water. However, in the end, the Prime Minister said that there was too much water, so much that it had to be pumped out to the sea. Therefore, what are we supposed to understand: is water necessary or not necessary? Is water beneficial or harmful? The truth is that water, or anything in this wide world is, by nature, both good and bad. If we make good use of it, it will be beneficial. If we misuse it, it will be harmful.

One can protest that we did not intend to cause floods; it is true, but flooding is also caused by human error. In some situations, we should dam up the water for future use, but instead, the water is wasted and thrown away. Sometimes, when it should be let out, it is kept. It is not kept in a dam, but water is held back by the construction of roads, or housing estates, or factories, all of which obstruct the flow of water. In all these cases, the water retained overflows and floods the people. This is not good. I don't want to put all the blame on the Prime Minister; he is already very tired, but I have to say this because I would like to see that everything is put to a good use, and in a reasonable way.

ก็ขอเริ่มต้นด้วยการค้านท่านนายกฯ นิดหน่อย. ท่านนายกฯ ก็รู้สึกว่าจะเขินอย่างยิ่งที่จะค้าน และบัดนี้มาเริ่มเขินที่จะถูกค้าน. แต่ว่าจะต้องบอกว่ามีโครงการประมาณ ๒,๐๐๐ โครงการ เพื่อที่จะนำน้ำมาให้แก่ประชากรชาวไทยที่สามารถที่จะปฏิบัติงานตามอาชีพ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีน้ำ. แต่ในตอนท้ายท่านนายกฯ บอกว่า น้ำมีมากเกินไป จนกระทั่งต้องสูบออกไปทิ้งทะเล. ดังนั้นก็ไม่ว่าจะเข้าใจอย่างไร ว่าน้ำนี้จำเป็นหรือไม่จำเป็น น้ำนี้มีคุณหรือมีโทษ. ตามความจริงน้ำ หรืออะไรทั้งหมด ทุกอย่างเป็นธรรมดา ที่มีทั้งคุณและโทษ. ถ้าเราใช้ดี ก็เป็นคุณ ถ้าเราใช้ไม่ดีก็เป็นโทษ.

จะค้านว่าเราไม่ได้ใช้ให้น้ำมาท่วมเราก็จริง แต่การที่น้ำมาท่วมเราก็เป็นความผิดของคนเหมือนกัน. บางทีควรจะกักน้ำเอาไว้เพื่อจะใช้ ก็ทิ้งน้ำลงไป. บางทีควรจะปล่อยน้ำออกไป ก็กักเอาไว้. กักเอาไว้ไม่ใช่เฉพาะทำเขื่อนเก็บน้ำ แต่กักเอาไว้โดยทำถนนขวางทางน้ำก็ตาม โดยทำบ้านจัดสรรก็ตาม โดยทำโรงงานก็ตาม ซึ่งกันไม่ให้ไหล. ดังนั้นน้ำที่กักเอาไว้ก็ไปท่วมชาวบ้าน. อันนี้ไม่ดี. ข้อนี้ก็ไม่ว่ากันที่จะว่าท่านนายกฯ มากเกินไป ท่านเหนื่อยเต็มทนแล้ว แต่ว่าการที่พูดอย่างนี้ ก็ต้องให้เข้าใจว่า ถ้าอยากให้สิ่งทุกอย่างเป็นประโยชน์จะต้องมีเหตุและผล.

As for the drought, for example, this is also our mistake to let the water out down to the sea when it should be retained; but if it is retained, it may flood the people's land. This is a big problem; it means that we should have a good management plan for water use. For example, this year, we really had heavy floods; those who went to inspect the situation in the provinces, even in nearby provinces such as Ayudhaya, reported serious floods. The ground was not visible and the roads could not be seen. But a few days ago, those who went to inspect the land reported an incredibly arid land. Here we don't know if we should be happy or not; that is, if we consider that flood is not a good thing, then aridity should be a good thing. But those who saw the land said that it was frightening, because the ground was parched and cracked as if there had never been any water there before. It was like a drought-stricken land, a desert.

So what are we to do? If the people want to cultivate the land, they are not able to do so because there is no water. This is why I mentioned this last year and I have to repeat it today because at the end of my speech last year, I said, "If you want to know anything more, then come next year." That is this year. Now you have no questions; nobody has asked what is the matter, utter silence; nobody has put up any problem. But there are problems! Therefore, I will tell you a short story that pertains to these problems. And then you will understand. In truth, even if I do not tell the story, everybody already knows it.

อย่างเรื่องน้ำแห้ง ก็เป็นความผิดของเรา ที่ทิ้งลงทะเลไปในเวลาที่เราจะเก็บเอาไว้ แต่ถ้าเก็บเอาไว้ ก็อาจจะท่วมที่ชาวบ้าน. อันนี้ก็ปัญหาที่หนัก แต่หมายความว่า เราจะต้องบริหารน้ำให้ดี. อย่างเช่นที่ในปีนี้น้ำท่วมจริง ๆ เมื่อเดือนที่แล้ว ผู้ที่ไปดู แม่น้ำจังหวัดใกล้เคียง เช่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. รายงานว่า น้ำท่วมมากจนไม่เห็นดิน และไม่เห็นถนน แต่เมื่อไม่กี่วันนี้มีคนไปดู เขาบอกว่าน้ำแห้งอย่างมหัศจรรย์. ก็ไม่รู้ว่าควรจะดีใจหรือไม่ดีใจ คือว่าถ้าเราเห็นว่าน้ำท่วมเป็นของไม่ดี น้ำแห้งก็ต้องเป็นของดี. แต่ผู้ที่ไปดูนั้น เขาบอกว่าน้ำกลัว เพราะว่าดินแตกกระแทงเหมือนไม่เคยมีน้ำมาอยู่เลย เหมือนเป็นที่แห้งแล้ง ที่เป็นทะเลทราย.

ดังนั้นจะอย่างไรดี เพราะว่าถ้าประชาชนอยากจะทำการเพาะปลูก ก็เพาะปลูกไม่ได้ ไม่มีน้ำใช้. ถึงได้พูดเมื่อปีที่แล้ว และอันนี้จึงต้องพูดซ้ำในวันนี้ เพราะว่าปีที่แล้วบอก ตอนท้ายที่อ่านให้ฟังนั้นว่า “ถ้าอยากทราบอะไรต่อไปก็มาปีหน้า” คือปีนี้. ตอนนี้อย่างไรก็ได้ถาม ไม่ได้มีใครถามว่าปัญหามีอะไร เจ็บ ไม่มีใครตั้งปัญหาอะไรเลย. แต่ว่าปัญหามี จึงจะขอเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้สักนิดหน่อย. แล้วท่านก็จะเข้าใจ ความจริงไม่ต้องเล่าก็ทราบกันอยู่แล้ว.

The story I am going to tell you is about a project initiated four years ago, for the construction of a memorial for Queen Suriyodaya riding a war elephant. Part of the memorial is a park with various trees and buildings to shelter arts and craft show. There will be viewing stations for tourists and a water reservoir. The planners said that if there was a water expanse, the view would be beautiful. When I received the plans, I examined them; of the 250 rai (0.39 acre x 250 = 97.5 acres), they had planned a 50 rai (19.5 acres) pond. So the monument and the park took up 200 rai (78 acres) and the pond, 50 rai (19.5 acres) totaling 250 rai (97.5 acres). When I saw the plans, I was not very pleased but I did not know what to say. In the end, I had to venture to say that this was not the object of this memorial or the plan that I would have liked to see; I wanted a larger surface of water; I wanted it to be larger than half of the area. Finally, the planners acceded to the idea.

The reason why I wanted it so was that in the future, there could be — in fact, every year, there are — floods. And when there are floods, the water will flood the towns, in this case Ayudhaya and further downstream: Pathumthani, Nontburi, Bangkok Metropolis and further down, Samutprakarn. If we provide a water retention area — we can call it a reservoir — or a pond that is big enough, we would be able to retain enough water that will alleviate the damage due to the floods. Moreover, when the flood dries up, the water that we hold back in the reservoir will be of use for the people in the neighboring area. Finally, the plan was realized; they made a bigger pond of 157 rai (61.23 acres). It was even bigger than I originally had in mind which was half of the area (125 rai = 48.75 acres).

ที่จะเล่าให้ฟังคือเรื่องโครงการเมื่อ ๔ ปี ที่ได้สร้างอนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยที่อยุธยา. ในแผนการมีอนุสาวรีย์ มีแท่น แล้วก็มีช้าง สมเด็จพระสุริโยทัยประทับบนช้าง. และนอกจากนั้นก็ยังมีเขตที่เป็นสวน ที่ปลูกต้นไม้ที่มีอาคารสำหรับเป็นที่แสดงศิลปะ. มีที่สำหรับให้นักท่องเที่ยวมาชมวิวก็น่าสนใจ. ผู้วางผังเขาบอกว่าถ้ามีอ่างน้ำก็จะสวยงาม. เมื่อได้รับทราบแล้วก็ดูแผน. ในที่ ๒๕๐ ไร่ นั้น เขาทำเป็นสระน้ำกว้าง ประมาณ ๕๐ ไร่. ตกลงที่ดินที่เป็นอนุสาวรีย์กับสวน เป็นที่ ๒๐๐ ไร่ และมีสระน้ำ ๕๐ ไร่ รวมเป็น ๒๕๐ ไร่. เมื่อเห็นอย่างนั้นก็ไม่ค่อยจะพอใจนัก แต่ไม่รู้จะพูดอย่างไร. ในที่สุดก็กล้า คือต้องกล้า กล้าบอกว่าไม่ใช่ ไม่ใช่ความหมายของอนุสาวรีย์นี้. หรือไม่ใช่แผนที่อยากจะทำให้ทำ อยากจะให้มีที่ที่เป็นน้ำ ให้สระน้ำนั้น ใหญ่กว่าครึ่งของบริเวณ. ในที่สุดผู้ที่วางแผนก็ยอม.

เหตุผลที่ทำอย่างนี้ เพราะว่าในอนาคตอาจจะมี ที่จริงก็มีน้ำท่วมทุกปี. และถ้ามีน้ำท่วม น้ำจะลงไปท่วมบ้านเมือง โดยเฉพาะอยุธยา ลงมาถึง ปทุมธานี นนทบุรี กรุงเทพมหานคร และลงไปทางสมุทรปราการ. ถ้าหากเราทำอ่างกักน้ำ จะเรียกว่าอ่างเก็บน้ำก็ได้ แต่เป็นสระที่ใหญ่พอ เราสามารถที่จะกักน้ำเอาไว้ ซึ่งจะบรรเทาความเดือดร้อนของการที่มีน้ำท่วม และต่อไปเมื่อน้ำแห้งแล้ว น้ำที่เราเก็บกักเอาไว้ในสระนั้น จะเป็นประโยชน์แก่ราษฎรที่อยู่ใกล้เคียง. จึงได้ปฏิบัติเช่นนั้น เขาจึงได้สร้างสระนั้นให้โตขึ้น มีพื้นที่ถึง ๑๕๗ ไร่. ก็นับว่าดีกว่าที่คิดไว้เดิม ว่าขอเอาอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง (๑๒๕ ไร่).

Finally, this year, it happened. There was a flood and I remembered that there was this project. I sent people to take photographs, some by land, some by air. The resulting photographs revealed that there was some water pumping, with the end of a pipe in the pond and the machine pumping the water out of the pond. The level of the water in the pond was measured at 3 meters and 50 centimeters. But by examining the photographs, it could be seen that the water outside was at a higher level. I, therefore, told the provincial governor to stop pumping the water out and, if possible, to open up the watergates that were in the form of pipes or sluices that could be opened to let the water in and out, in order to let the outside water flow into the pond. When it was done, the water slowly began to come in and the level went up a little; but the water came in very slowly. They reported by communication radio the level inside the pond and the level outside the pond. And it proved that the water was really rising. On the measuring pole, the water level rose from 3.50 meters to 3.80 meters. They asked me if that was enough. I had to ask them what was the level outside. They answered they did not know. So I asked them, "Is the outside level higher or lower than the memorial's dyke and how much?" They said it was 50 or 30 centimeters (I don't remember it now) lower than the dyke. And I asked, "What is the level inside?"

ในที่สุด ปีนี้ น้ำก็ท่วมและเกิดระลอกขึ้นมาได้ ว่ามีโครงการนี้อยู่. จึงให้คนไปถ่ายรูป มีหลายฝ่ายทั้งทางภาคพื้นดิน ทั้งทางอากาศ. ในรูปได้เห็นว่ามีการสูบน้ำ ปลายหนึ่งของท่อจุ่มอยู่ในสระ และดูดน้ำออกจากสระ. น้ำในสระนั้นมีระดับวัดได้ ๓ เมตร ๕๐ เซนติเมตร. แต่เมื่อดูแล้ว ช่างนอก น้ำขึ้นสูงไปมากกว่านั้น. จึงบอกให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งหยุดสูบน้ำออกไป และถ้าอย่างไร ให้เปิดประตูน้ำที่เป็นท่อ และช่องที่เปิดน้ำให้เข้า-ออกได้ ให้น้ำเข้ามา. น้ำก็ค่อยๆ เข้ามาเอื่อยๆ น้ำจึงขึ้นมาน้อย. แต่ว่าเข้ามาช้ามาก. เขารายงานมาทางวิทยุว่า ช่างในน้ำสูงเท่านั้น ช่างนอกสูงเท่านั้น. ก็ปรากฏว่าน้ำขึ้นจริงๆ. ที่หลักวัดระดับน้ำนั้นจาก ๓ เมตร ๕๐ ขึ้นมาเป็น ๓ เมตร ๘๐. เขาก็ถามมาว่าพอหรือยัง. เราก็เลยต้องถามว่า ช่างนอกสูงเท่าไร. เขาก็บอกว่าไม่ทราบ. เราเลยถามว่า ช่างนอกสูงหรือต่ำกว่าคันรอบอนุสาวรีย์นั้นและเท่าไร. เขาก็บอกประมาณ ๕๐ เซนติเมตร หรือ ๓๐ เซนติเมตร จำไม่ได้แล้ว. และเราถามว่า ช่างในเท่าไร.

They reported it was about a little more than one meter. So I ordered them to make a breach in the dyke, by using a tractor that is called a "back hoe" to cut through the dyke to let the water in. The governor⁴ said, "I cannot do it; my head will roll." My man said, "You must do it; if you don't, mine will roll." I don't know whose head was more valuable. In the end, I understand that the governor was willing to risk his head. But in truth, his head did not roll because the governor of Ayudhya is a good and honest man who has done everything for the progress and prosperity of the province of Ayudhya. So, a "back hoe" of the Provincial Administrative Agency was used to dig a breach in the dyke. The water flowed in, but not quickly enough, so more breaches were dug. In the meanwhile, the water level was constantly monitored. It was found that the water level on the eastern side, that is, the water that came from the Pasak River, was about 20 centimeters higher than on the side that came from the Chao Praya River. It had never been realized that the water in the fields on the Pasak side was higher than the Chao Praya River. And this fact made the officials, including the irrigation officers finally understand where the water that flooded Bangkok came from and where it went.

⁴ Mr. Banchong Kantavirut.

เขาบอกห่างประมาณเมตรกว่า. ก็เลยบอกว่า ให้พ้นคัน ให้ใช้รถตกที่เขาเรียกว่า “แบ็คโฮ” ตกคันที่กันน้ำนั้นให้น้ำเข้ามา. ผู้ว่าราชการจังหวัดก็บอกว่า “ผมทำไม่ได้ ผมขอขาดถ้าทำ.” ผู้ที่ไปก็บอกว่า “คุณต้องทำ ถ้าไม่ทำผมเองขอขาด.” ก็ไม่ทราบว่าการขอของใครมีราคาแพงกว่ากัน. ในที่สุดก็เข้าใจว่าผู้ว่าราชการจังหวัดยอมขอขาด. แต่ที่จริง ขอไม่ขาด เพราะว่าผู้ว่าราชการจังหวัดอยุธยาเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริต และได้ช่วยทุกอย่างให้พระนครศรีอยุธยา มีความเจริญ. เป็นอันว่า เอรอด “แบ็คโฮ” ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมาตกและชุดคัน. น้ำก็เข้ามา แต่เข้ามาไม่ทันใจ เลยชุดอีกหลายแห่งและในเวลาเดียวกันก็วัดระดับน้ำ. ปรากฏว่าระดับน้ำทางด้านตะวันออกคือน้ำที่มาจากแม่น้ำป่าสักสูงกว่าด้านที่มาจากแม่น้ำเจ้าพระยาประมาณ ๒๐ เซนติเมตร. ความรู้นี้ ไม่มีใครเคยรู้ว่า น้ำที่อยู่ในทุ่งด้านป่าสักมีความสูงกว่าแม่น้ำเจ้าพระยา. และความรู้นี้ ทำให้เจ้าหน้าที่ รวมทั้งกรมชลประทาน เกิดความรู้ว่า น้ำท่วมกรุงเทพฯ มาจากไหน และไปไหน.

* นายบรรจง กันตวิรุฒ

การเจาะคันให้น้ำเข้าข้างในสระ
Making a breach in the dyke.

Finally, the water inside rose. Inside the pond, the water rose to about 50 centimeters below the crest of the dyke. On the outside (on the Chao Praya River side), the water was also 50 centimeters below the crest. As for the Pasak River side, the water was up to only 20 centimeters below the crest. It meant that the water outside and inside was not yet equalized. So I ordered them to continue the operation till the outside water and the inside water would be equalized; the measurement of the level was done by lengthening the water measuring rod which was originally four meters high. It was lengthened to five meters but the water rose further till the level was measured at 5 meters and 70 centimeters. So, finally, the level of water in that pond rose from the original level of 3 meters 50 centimeters to 5 meters 70 centimeters. And the volume of about 500,000 cubic meters, rose to nearly 2 million cubic meters. When it reached that level, I ordered them to close the breach in the dyke so that the water would be kept inside the memorial grounds. The next day, the level of water in the outside fields was measured; it had subsided by 4 centimeters; this showed the people that this memorial was beneficial to them and Queen Suriyodaya was not only a heroine in the past but had also turned out to be a heroine in the present time. Thus, the memorial project has met with complete success.

The subsequent days the water level in the pond was measured again. The water inside diminished a little; outside it went down a lot. But in the days that followed, the water inside went down 50 centimeters. We learnt that some

ในที่สุดน้ำข้างในก็ขึ้น. ข้างในสระระดับน้ำต่ำกว่ายอดคันประมาณ ๕๐ เซนติเมตร. ด้านนอก (ด้านแม่น้ำเจ้าพระยา) เหลือถึงยอดคัน ๕๐ เซนติเมตรเช่นเดียวกัน. ส่วนด้านแม่น้ำป่าสักปรากฏว่าเหลือถึงคันประมาณ ๒๐ เซนติเมตรเท่านั้น. ก็หมายความว่า ข้างนอกกับข้างในยังไม่เท่ากัน. ก็บอกให้ทำต่อไปจนกระทั่งน้ำข้างนอกกับน้ำข้างในเท่ากัน. และวัดดูโดยต่อจากมาตรวัดน้ำ ซึ่งที่แรกสูง ๔ เมตร. ต่อขึ้นมา ๕ เมตร ก็ท่วม ๕ เมตร จนกระทั่งขึ้นมาถึง ๕ เมตร กับ ๗๐ เซนติเมตร. เป็นอันว่า น้ำที่เข้ามาในบริเวณนั้น จากเดิม ๓ เมตร ๕๐ ขึ้นมาเป็น ๕ เมตร ๗๐. และน้ำในสระนั้น แทนที่จะมีประมาณห้าแสน ก็ขึ้นมาเกือบสองล้านลูกบาศก์เมตร. เมื่อถึงขนาดนั้นแล้ว จึงสั่งให้ปิดได้. ให้ปิดเพื่อที่จะเก็บน้ำไว้ข้างใน. วันรุ่งขึ้นไปวัดน้ำที่ในทุ่ง ปรากฏว่าลดลงไป ๔ เซนติเมตร ทำให้ราษฎรเห็นว่า อนุสาวรีย์นี้ทำประโยชน์ และสมเด็จพระสุริโยทัยนี้เป็นวีรสตรีในอดีต กลับมาเป็นวีรสตรีในปัจจุบันด้วย. ฉะนั้นโครงการนี้ก็ได้อผลเต็มที่.

วันต่อมาได้มีการไปวัดระดับน้ำ. น้ำได้ลดลงไป ข้างในสระลดลงไปหน่อย ข้างนอกลดลงไปมาก. แต่ข้างในก็ลดลงไป ๕๐ เซนติเมตร ก็ได้ทราบว่ามีชาวบ้านมาพันคันให้น้ำออกเพื่อจับปลา. ขอนี้ทำให้เจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนา มาบอกว่า “อย่างนี้ต้องปิดป้าย อย่างที่เขาดิดป้ายตามถนน ปิดป้ายว่า ‘ห้ามจับปลา’ และ ‘ห้ามพันคัน’.” แต่ต้องบอกกับเขาว่า สมัยนี้สมัยประชาธิปไตย ใครอยากได้ปลา ก็พันเชือกเอาน้ำออกมาเพื่อจับปลา แต่มีคนอื่นเขาอยากได้น้ำนั้นเอาไว้ เพราะว่าต่อไป เขาอยากใช้น้ำเพื่อทำการเกษตร.

people had cut down the dyke to let out some water in order to catch fish. This incident prompted some Chai Pattana Foundation members to say, "In this situation, we must put up posters, the same way they do in the streets. We must put up posters saying, 'No Fishing' and 'No Tampering With The Dyke'." I had to tell them, "We are in a democratic era; anyone desiring the fish can argue that they are in their legal rights to destroy the dyke to let the water out of the pond to catch the fish. But there are also other people who can argue that they are in a more legal right to want the water there because they want to keep it for future agricultural use."

What are we to do about this? What will the democratically minded people answer? In fact, what we have to do is — how can I put it — provide an explanation. It is a matter of public relations to explain that to catch the fish in this way was not correct. If they wanted to catch the fish, they would be allowed to use a net to catch the fish in the pond. But catching fish by letting out the water that had been painstakingly kept was not the right thing to do; it would be a waste; it would be a pity. This water was of great use for the people. We must, therefore, explain that water was essential to the people themselves, not for anyone else, but actually for the people themselves. After the explanation, I think that the people understood. Now the water is still at a high level. The latest report showed it was at 5 meters 20 centimeters meaning that it went down 50 centimeters. In the next few months, it will surely go further down due to evaporation and some seepage. Anyhow, there will be water available for future use.

อย่างนี้ทำอย่างไร. นักประชาธิปไตยจะตอบว่าอย่างไร. แต่ความจริงจะต้อง - เรียกว่า - ชี้แจง. เป็นเรื่องของการประชาสัมพันธ์ว่า การจับปลาวิธีนี้ไม่ดี. ถ้าอยากจับปลา ก็อาจจะอนุญาตให้มาทอดแหจับปลาได้. แต่ว่าการ

บริเวณอนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย (ทุ่งมะขามหย่อง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ถ่ายภาพ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๑.๐๐ น.

The Queen Suriyodaya Memorial Grounds (Tung Makamyong), Ayudhya.

Photograph taken on October 25, 1995 during 10.30 - 11.00 hours.

Tuesday, January 23, 1996, His Majesty the King released the water into the fields for rice paddy and other crops cultivation.

อังคารที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๓๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปที่อนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ทรง
ปล่อยน้ำจากอ่างเก็บน้ำซึ่งฝ่ายจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้เตรียมไว้พร้อมแล้ว เพื่อทำนาทำไร่.

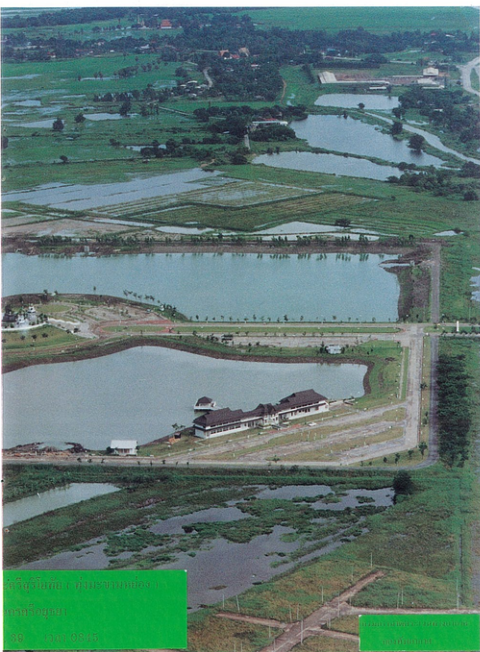
Tuesday, May 14, 1996, Their Majesties the King and the Queen participated in the harvest ceremony. The harvest, including other crops, yielded the equivalent of 4 million baht for the people.

อังคารที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ไปที่อนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ทรงเกี่ยวข้าวและทอดพระเนตรกิจการต่อเนื่องในโครงการผลการทำนารวมทั้งผลประโยชน์อื่นๆ มีมูลค่ากว่า ๔ ล้านบาท.

The Queen Suriyodaya Memorial Grounds (Tung Makamyong), Ayudhya.
Photograph taken on October 9, 1996 at 08.45 hours.

บริเวณอนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย (ทุ่งมะขามหย่อง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ถ่ายภาพ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ เวลา ๐๘.๔๕ น.

This is like a historical epic about a national heroine in the past emerging as a present time heroine. It is a story we must think about, even if it is only a small part of things we have to do. There are other things that have to be done. For example, the Prime Minister has mentioned the "New Theory"; it is exactly for a situation like this that the theory has been formulated. The hard fact is that in a country like this country, water is plentiful or even excessive at some periods that it sometimes creates floods that bring miseries, destroys the cultivated plants causing them to die and rot. After that, after all that water is drained out at the cost of great efforts and expenses, drought will set in, so no cultivation is possible. Then, famine and poverty will prevail.

That is why I have devised the "New Theory" so that the people will be in a position of self-sufficiency in agriculture. In any year, when water is adequate, they will be able to plant their usual crops or have — what is called — their annual rice crop. If, after that, in the dry season, water becomes scarce, they will still be able to use the water that has been saved in the pond in their own plot of land to cultivate any crop or even a second rice crop. They will not have to depend too heavily on the main irrigation system because they have their own supply. Moreover, they may be able to plant vegetables or raise fish, or do other things. The "New Theory" is devised to prevent poverty. In a normal situation, it will make the farmer richer. In case of floods, the farmer will be able to recover with a minimum assistance from the government. The farmer will be self-reliant. That is why I encourage the application of the "New Theory".

จับปลาโดยที่ให้น้ำที่เก็บเอาไว้ด้วยความลำบากยากเย็นนี้ เสียไปเปล่าๆ ก็
น่าเสียดาย. ฉะนั้นก็ควรจะอธิบายว่า น้ำนี้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนจริงๆ
ไม่ใช่สำหรับคนอื่น สำหรับประชาชนเอง. จึงอธิบายและรู้ลึกว่าประชาชนก็
เข้าใจ. เดียวนี้น้ำก็ยังอยู่ในระดับสูง ตอนหลังสุดได้รับรายงานว่าน้ำสูง
๕ เมตร ๒๐ หมายถึงความว่าลดไป ๕๐ เซนติเมตร. ในเดือนสองเดือนข้างหน้า
ก็คงลดไปอีก เพราะว่ามีภาระเหย หรือการรั่วบ้าง. แต่อย่างไรก็ตามจะมีน้ำนี้
เอาไว้ใช้ได้.

อันนี้เป็นเรื่องเหมือนนิทานตั้งแต่สมัยโบราณมาจนถึงปัจจุบันคือเรื่อง
วีรสตรีแห่งชาติ. นี่ก็เป็นเรื่องที่เราต้องคิดถึง แม้เป็นส่วนเล็กน้อย. แต่ว่ามี
ส่วนอื่นที่จำเป็นจะต้องทำเหมือนกัน. ฉะนั้นตามที่นายกฯ ได้กล่าวถึงทฤษฎี
ใหม่ ก็ทำเพื่อจุดประสงค์อย่างนี้เอง. เพราะว่าในประเทศ อย่างประเทศไทย
น้ำจะมีมากเป็นระยะหนึ่ง จนน้ำท่วม จนกระทั่งทำให้เดือดร้อน ทำให้พืชพันธุ์
ธัญญาหารเสียไป ตายไป เน่าไป. และเมื่อเสร็จแล้ว หลังจากกระบายน้ำออกไป
ด้วยความเหน็ดเหนื่อย และด้วยความสิ้นเปลือง ก็แห้ง ไม่สามารถที่จะทำการ
เพาะปลูกใดๆ เลย ก็อดอยาก ยากจน.

ฉะนั้นจึงทำทฤษฎีใหม่เพื่อที่จะให้ประชาชนมีโอกาสทำเกษตรกรรมให้พอ
กิน. ถ้าน้ำมีพอดีในปีไหน ก็สามารถที่จะประกอบการเกษตร หรือปลูกข้าว
ที่เรียกว่านาปีได้. ถ้าต่อไป ในหน้าแล้ง น้ำมีน้อย ก็สามารถที่จะใช้น้ำ ที่กักไว้
ในสระเก็บน้ำของแต่ละแปลงมาทำการเพาะปลูก แม้แต่ข้าวก็ยังปลูกได้. ไม่ต้อง
ไปเบียดเบียนชลประทานระบบใหญ่ เพราะมีของตัวเอง. แต่ก็อาจจะปลูกผัก
หรือเลี้ยงปลา หรือทำอะไรอื่นๆ ก็ได้. ทฤษฎีใหม่นี้มีไว้สำหรับป้องกันความ
ขาดแคลน ในยามปกติก็จะทำให้ร่ำรวยมากขึ้น. ในยามที่มีอุทกภัย ก็สามารถ
ที่จะฟื้นตัวได้เร็ว โดยไม่ต้องให้ทางราชการไปช่วยมากเกินไป. ทำให้ประชาชน
มีโอกาสพึ่งตนเองได้อย่างดี. ฉะนั้นจึงได้สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่.

In fact, I already described this "New Theory" in detail last year. And in this booklet,⁵ the "New Theory" is described from the first stage, the second stage, to the third stage. The contents of this booklet must be studied and carefully pursued, because the application of the "New Theory" is not a simple thing. It depends on the location, on the situation and on the funds available. The people at large are now aware of the existence of the "New Theory" and everyone wants to benefit from it; they all want the government to help them by digging ponds for them and help them in many other ways. But that is not such an easy thing to do. In some places, a pond is dug, but there is no water. Even if there is rain, in some cases, the pond cannot retain water because it leaks; or sometimes it is a place where the water cannot be obtained. The "New Theory" must be implemented in places where it is suitable, where it is possible like it has been done in the Khao Wong District, Kalasind Province.

⁵ The Booklet of the King's Speech on December 4, 1994.

ความจริงทฤษฎีใหม่นี้ก็ได้ชี้แจงเมื่อปีที่แล้วอย่างละเอียด และในหนังสือเล่มนี้^๕ ก็มีเรื่องทฤษฎีใหม่ ตั้งแต่ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ ขั้นที่ ๒ และขั้นที่ ๓. อันนี้เอาไว้ไปพิจารณาเมื่อได้รับทราบข้อความที่มีอยู่ในเล่มนี้ อันนี้เป็นเรื่อง ที่ควรจะติดตาม เพราะว่าการทำทฤษฎีใหม่นี้มิใช่เป็นของที่ง่าย ๆ แล้วแต่ที่ แล้วแต่โอกาส และแล้วแต่งบประมาณ. เดียวนี้ประชาชนทราบถึงทฤษฎีใหม่นี้ อย่างกว้างขวาง. และแต่ละคนก็อยากได้ ให้ทางราชการชุดสระแล้วช่วย. แต่ มันไม่ใช่สิ่งที่ง่ายนัก. บางแห่งชุดแล้วไม่มีน้ำ แม้จะมีฝน น้ำอยู่ไม่ได้ เพราะว่า มันรั่ว. หรือบางทีก็เป็นของที่รับน้ำไม่ได้. ทฤษฎีใหม่นี้จึงต้องมีที่ที่เหมาะสมด้วย. อย่างเช่นที่ได้ทำที่อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์.

^๕ เล่มที่พิมพ์พระราชดำรัส เมื่อ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๗

At that place, work has already been going on for three years and the results have been so satisfactory that the people request for more. But we cannot keep pace with the demand because we must wait for the construction of a bigger reservoir to supply the ponds in the land of the people. There, the reservoir has been completed. It should have a capacity of 3.5 million cubic meters, but this year, it contains only 2.5 million cubic meters because it has just been completed. Next year, it is hoped that water will increase because a system has been devised to bring water from another reservoir that has no usable agricultural land downstream; that water will be diverted to the first reservoir that has been constructed with a capacity of 3.5 million cubic meters; the capacity could be increased to 4.5 million cubic meters. From the reservoir, the water will be distributed to about 10,000 rai. With a conventional system, the reservoir could serve only 2,500 rai, but with the new system, that is, with the "New Theory", 10,000 rai or even more can be served. In any case, implementing the "New Theory", or in other words, supplying the people with enough water, is not an easy task, and everybody must do his share.

ที่นั่นได้ทำ ๓ ปีมาแล้ว และได้ผลดีจนกระทั่งประชาชนอยากได้มากขึ้น. แต่เราทำไม่ค่อยได้ เพราะต้องคอยทำอ่างเก็บน้ำที่ใหญ่พอสมควร เพื่อป้องกันสระที่อยู่ในแปลงของราษฎร. อ่างเก็บน้ำนี้ก็สร้างเสร็จแล้ว. จูได้ถึง ๓ ล้าน ๕ แสนลูกบาศก์เมตร แต่ปีนี้จะกักน้ำไว้ได้เพียง ๒ ล้าน ๕ แสนเพราะว่าเพิ่งเสร็จ. ปีหน้ามีหวังจะกักน้ำได้มากขึ้น เพราะทำระบบที่จะผันน้ำ มาจากอ่างเก็บน้ำ ซึ่งไม่มีที่ที่จะทำการเพาะปลูก จะผันมาที่อ่างเก็บน้ำนี้ได้ทำให้จุ ๓ ล้าน ๕ แสน. อาจจะขึ้นมาถึง ๔ ล้าน ๕ แสนก็ได้. จากอ่างเก็บน้ำนั้นก็มาแจกจ่ายในพื้นที่ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่. ตามปกติ ถ้าทำในระบบปกติที่เคยทำ จะเลี้ยงที่ได้เพียง ๒,๕๐๐ ไร่ แต่ทำแบบนี้ คือตามทฤษฎีใหม่จะเลี้ยงได้ถึงหมื่น หรืออาจจะมากกว่าหมื่นไร่ด้วยซ้ำ. อย่างไรก็ตามการที่ปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่ หรืออีกนัยหนึ่ง ปฏิบัติเพื่อหาน้ำให้แก่ราษฎรเป็นสิ่งที่ไม่ใช่ง่าย ต้องช่วยกันทำ.

Last year, I said that I would add or supply further information to what I had said if anybody would desire to know more. I cannot read minds, but just a moment ago, the Prime Minister said that I went to inspect to find out what should be done to the roads. In truth, I have great difficulty answering this question because, this year, the roads could not be seen; there was only water so we could not have a look at the roads. I don't know how the officials did it when they went to inspect the roads; they had to go through water. They perhaps knew that the roads at such or such a place was good or bad; but the ordinary man could not see because the roads were covered with water. That is why the traffic problems cannot be solved. Anyhow, we all have to work on it. And if a question exists in your mind, then I think that there will surely be an answer.

One more thing, part of my speech last year contained advertising. I advertised a book I translated which was published. It was quite successful; the books sold like hot cakes. This year, you may think that I am going to advertise further. In fact, I would also like to do it but I am afraid you would think I am overdoing it and that each time I have a talk, I have to grab the opportunity to advertise. Actually, there is something to advertise, but I'd better go slow on it, because if I do it, you will think that all I do is wanting to make money. It is not so; I really have a project in the making and it is very interesting. But for this, in truth, no advertising is necessary because it has already happened and there has already been some advertisement.

ปีที่แล้วได้บอกว่าจะมาพูดเสริม หรือพูดเพิ่มเติม ถ้าใครมีความประสงค์ที่จะอยากทราบ. แต่ก็ไม่ทราบว่า ผู้ใดอยากทราบอะไร. อ่านใจไม่ได้ว่าท่านมีคำถามอะไร - แต่ว่าตะกี้ ท่านนายฯ บอกว่าข้าพเจ้าได้ไปดูถนน ดูว่าถนนไหนควรจะทำอะไร. อันที่จริงเรื่องนี้ ตอบลำบาก เพราะว่าป็นี่ดูถนนไม่ได้ มีแต่น้ำ ก็เลยดูถนนไม่ได้. ไม่ทราบว่าเจ้าหน้าที่ ท่านทำอะไร ท่านได้เล่นรถไปก็ต้องผ่านน้ำไป อาจจะรู้ว่าถนนตรงไหนดีหรือไม่ดี แต่ว่าคนธรรมดา นั้นจะดูไม่ได้ เพราะว่าถนนมันถูกน้ำท่วม จึงแก้ปัญหายาจรรไม่ได้. แต่อย่างไรก็ตาม เราจะต้องปฏิบัติ. และถ้ามีคำถามใดในสมองของท่าน ก็นึกว่าคงจะมีคำตอบ.

หนึ่งที่พูดปีที่แล้ว มีส่วนหนึ่งเป็นการโฆษณา ปีที่แล้วโฆษณาเรื่องหนังสือที่ได้เขียน และออกมาขาย. ก็ได้ผลดีเพราะว่า ขายได้จำนวนหลายหมื่นเล่ม. ปีนี้ท่านคงนึกว่าจะต้องโฆษณาต่อ ที่จริงก็อยากจะโฆษณาต่อเหมือนกัน แต่เดี๋ยวถูกหาว่าเฟือ หาวว่าเมื่อมาพูดกับท่าน ก็ถือโอกาสโฆษณา. ที่จริงมีที่จะโฆษณา แต่อาจจะยังๆ ไว้ก่อนดีกว่า เพราะว่าถ้าโฆษณา เดี่ยวถูกกล่าวหาว่าหาเงินเรื่อย. ไม่ใช่ เรามีโครงการที่กำลังทำอยู่ ก็น่าสนใจเหมือนกัน. แต่สำหรับเรื่องนี้ ความจริงไม่ต้องโฆษณา เพราะว่าเหตุการณ์มันได้เกิดขึ้นแล้ว และมีการโฆษณามาแล้ว.

Coming to another subject, I may say that the past year was a rather difficult year, an outright difficult year. It was so difficult that I could practically do nothing at all. It all began right here, in this area, where you are sitting now. It happened like this: I was exercising, walking around here, around you or rather around where you are sitting now.⁶ I was walking around, but you were not here. While walking, I was feeling gradually uncomfortable. The possible spectators would have said that I was pale and indeed I was. I was still walking, but...eh! my strength was failing. So I went to sit in the room back here. The doctors measured my blood pressure. It was very high and it would not come down. In the course of time, it seemed that my blood would not flow. Those who have experienced such a situation would know what an ordeal it is. But in the end, I had to accept the situation, one that I never thought I would ever have to face. I never thought that day would come, but it did, so I had to be admitted to the hospital.⁷

At that time, Somdej Pra Sri Nagarindra Boromrajanani, my Mother, had already been staying at the hospital because she had some trouble with her health. So I went to visit her. At first I did not really go to see her; I was practically knocked out. When the doctors decided that there should be a

⁶ Monday, March 6, 1995 at 19.30 hours.

⁷ Friday, March 10, 1995, Siriraj Hospital.

หันมาอีกเรื่องหนึ่งคือตลอดปีที่ผ่านมา ที่จริงบอกได้ว่าเป็นปีที่ย่ำแย่ จะหนัก ค่อนข้างจะเดือดร้อน. เดือดร้อนเอาจริง ๆ คือว่า เดือดร้อนจนกระทั่งทำอะไรไม่ค่อยได้ เพราะว่าที่ท่านมานั่งอยู่ที่นี่เป็นพื้นที่ที่เกิดเรื่อง. เรื่องมีอยู่ว่า เรากำลังเดินออกกำลังอยู่รอบ ๆ แถว ๆ นี้ ที่ท่านนั่งอยู่ตรงนี้.^๖ เราก็เดินรอบ แต่ท่านทั้งหลายไม่อยู่. เดินไปเดินมา รู้สึกมันอึดอัดเข้าทุกที คนถ้าเห็นก็คงบอกว่าหน้าซีด ก็คงซีด เดินไปเดินมา เอ๊ะ! เดินไม่ไหวแล้ว. ก็เข้าไปนั่งอยู่ในห้องข้างหลังนี้. หมอก็วัดความดันโลหิต มันก็ขึ้นไปสูง และไม่ยอมลง. ทำไปทำมา ก็ปรากฏว่าเลือดไม่เดิน. เมื่อเลือดไม่เดิน ผู้ที่เคยประสบเหตุการณ์อย่างนี้ ก็คงทราบว่ามันเดือดร้อนแค่ไหน. แต่ในที่สุดก็ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ ซึ่งแต่ก่อนก็ไม่เคยนึกว่าจะเป็น แต่ก็ เป็น ก็เลยต้องเข้าโรงพยาบาล.”

ในเวลานั้นสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ท่านก็อยู่โรงพยาบาล เพราะว่าทรงมีปัญหาเรื่องพระสุภาพ. ก็เข้าไปเฝ้า. ตอนแรกนั้นไปเฝ้าไม่ไหว ไม่รู้เรื่อง. เมื่อทราบว่า จะต้องทำปฏิบัติการของแพทย์ แพทย์ก็นำกระดาดขึ้นหนึ่งมา อ่านก็ไม่ค่อยทราบว่า เป็นอะไร แต่ใจความมีว่า ให้อนุญาตให้ปฏิบัติ

^๖ วันจันทร์ ที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ เวลา ๑๔ นาฬิกา ๓๐ นาที

^๗ วันศุกร์ ที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่โรงพยาบาลศิริราช

surgical operation, they brought me a piece of paper which I could hardly read and nor grasp the meaning of it. It was actually a document to be signed, giving consent to the doctors to proceed with the operation. But the doctors did not tell me to sign it, so I did not. As I had not signed it, they could not proceed. So they went to my Mother who was herself not well, but she signed the document consenting to the action of the doctors. Thus, the doctors could perform the operation.

When it was over, and I woke up from the anesthesia. Oh, what a relief; I felt so much better! I could breathe; everything was bright and clear! At that moment, my Mother ordered her personal physician to push her wheelchair into my room and she smiled when she saw me. She said, "Oh, I am glad, so glad that you are strong now!" After that, I stayed to recuperate at the hospital for a short period of time till the doctors deemed that I could go back home. So I asked my Mother when she would go back home. She answered, "Oh, the doctors told me that I could go back anytime I wanted to; I just waited so that we go out together." She added, "Mother and Son leaving together. Eh, that's good!" So finally, we were discharged from the hospital.⁸ I first accompanied my Mother to Wang Srapatum, then came back here.⁹ I stayed here for a period of time to recuperate.

⁸ Sunday, March 26, 1995.

⁹ Chitralada Villa.

การ แล้วให้ลงชื่อ. แต่หมอไม่ได้บอกให้ลงชื่อ เลยไม่ได้ลง. เมื่อไม่ได้ลงชื่อ เขาก็จะทำได้. เขาก็ไปถวายสมเด็จพระเจ้า ท่าน. สมเด็จพระเจ้าท่านไม่ทรงสบายอยู่แล้ว แต่ว่าท่านก็ลงพระนามยินยอมให้แพทย์ปฏิบัติการ. เป็นอันว่าแพทย์ก็ปฏิบัติการ.

เมื่อปฏิบัติการเสร็จแล้ว และรู้ตัวขึ้นมาแล้ว โอ้ย! สบาย. สบายขึ้นมา หายใจออก ตาก็สว่าง. เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว สมเด็จพระบรมราชชนนี ก็ให้นายแพทย์ประจำพระองค์ขึ้นรถของท่านเข้ามา และท่านก็ยิ้ม. แล้วเข้ามาบอกว่า “เอ้อ! ดีใจ ดีใจว่าแข็งแรงดีแล้ว.” หลังจากนั้นก็ได้พักผ่อนในโรงพยาบาล อีกระยะหนึ่ง จนกระทั่งแพทย์เห็นว่า ควรจะกลับบ้านได้. ก็ได้ทูลถามสมเด็จพระบรมราชชนนี ว่า ท่านเองจะเสด็จกลับเมื่อไหร่. ท่านบอกว่า “โอ๊ะ! หมอบอกว่าจะกลับเมื่อไหร่ก็ได้แล้ว แต่คอย คอยออกไปพร้อมกัน.” ท่านบอกว่า “แม่-ลูกจะได้ออกพร้อมกัน. เอ้อ! ดี.” ในที่สุดก็ออกจากโรงพยาบาล.^๔ ไปส่งเสด็จที่วังสระปทุมก่อน แล้วกลับมาที่นี่^๕ กลับมาพักผ่อนระยะหนึ่ง.

^๔ วันอาทิตย์ ที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

^๕ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

During convalescence, I did not go to visit her often because I still felt weak. But I was much better. One day the doctor telephoned that my Mother's health had worsened. So I hastened to go and see her. I found her slightly better. She opened her eyes; when she saw me, she said, "Eh, go back home; you have stayed long enough!" So I returned home. But the next day, the doctor said that her condition had deteriorated; she had to be admitted to the hospital.¹⁰ After that, I went to visit her nearly every day at the hospital. Her condition did not improve, until in the end, the doctors could not find any way to save her, although they had tried their best to the end. It was a consolation for us that her own two children were at her bedside to hold her hand together with her favorite grandchild whom she had reared and who had taken care of her. The three of us held her hand till she passed away peacefully.¹¹

¹⁰ Friday, June 2, 1995.

¹¹ Tuesday, July 18, 1995 at 21.17 hours.

ระยะเวลานี้ไม่ค่อยได้ไปเฝ้า เพราะยังเพลียอยู่ แต่ก็สบายขึ้นมาก. มาตอนหนึ่ง หมอแจ้งมาทางโทรศัพท์ว่า สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็รีบไปเฝ้า. ไปเฝ้าแล้วก็เห็นว่าพระอาการดีขึ้นบ้าง. ท่านลืมนพระเนตรขึ้น. ท่านเห็น “เออะ! กลับบ้านไปเสียที มาอยู่นานแล้ว.” ก็กลับบ้าน. แต่วันรุ่งขึ้นหมอก็บอกว่าไม่ดี ต้องเข้าโรงพยาบาล. ก็ให้ท่านไปโรงพยาบาล^{๙๐} และไปเฝ้าที่โรงพยาบาล. หลังจากนั้นก็ไปเฝ้าที่โรงพยาบาลเกือบทุกวัน และพระอาการก็ไม่ค่อยดีขึ้น. ในที่สุด พระอาการไม่ดีขึ้น หมอหนทางที่จะถวายเยียวยา. หมอเขาทำเต็มที่ ก็เยียวยาอะไรไม่ได้ จนสวรรคต. แต่ว่าเมื่อสวรรคตก็ดีใจอยู่อย่างว่า ลูกของท่านทั้งสองก็อยู่ด้วย จับพระหัตถ์อยู่ และหลานที่ท่านรักที่สุด - เพราะว่าท่านเลี้ยงมา แล้วหลานนั้นก็เลี้ยงท่าน - ก็มาจับพระหัตถ์ด้วย. ก็สามคน. ท่านก็สวรรคตอย่างสงบ.^{๙๑}

^{๙๐} วันศุกร์ ที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๘

^{๙๑} วันอังคาร ที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เวลา ๒๑ นาฬิกา ๑๗ นาที

Thus, this year, we encountered bad or rather grave events. But Mother used to tell me, quite some time ago, at least ten years ago; she said, "This mother of yours was born a long time ago, so I am quite old." At that time, very old meant more than 80 years old. That could be called old. But I told her, "To be old is good; the longer you live, the better it is for us because our parents' longevity will be an encouragement for the children. If we have a mother who lives a long life, we will also live a long life. If we have a healthy mother, we will also be healthy." So I told her that she must take care of herself and that she must take enough nourishment because at that time, she ate very little, always saying that she had enough. She got thinner and thinner and got weaker and weaker; she had no appetite at all. And she said, "I am very old; what is the use of going on living?" I told her, "Going on living is the point; it is an encouragement for the children." And apart from that, she also said, "When I go to the dams or any other places, it is a burden for the people; they must come and take care of me." I had to assure her, "I can guarantee that the officials are all happy and willing. It is also an encouragement for them." That was why they all called her "Grandmother". In the end, she listened to me and began to eat more and got stronger.

เป็นอันว่าปีนี้มีเหตุการณ์ไม่ดี หรือหนักอยู่มากอยู่. แต่ว่าสมเด็จพระ
ท่านเคยรับสั่งนานมาแล้วอย่างน้อยสิบปี รับสั่งว่า “แม่นี่นะ เกิดมานานแล้ว
ก็แก่มากแล้ว.” ตอนนั้นแก่มากคือ ๘๐ กว่า. ก็นับว่าแก่. แต่ทูลว่า “แก่
อย่างนี้ดี ยิ่งแก่ยิ่งดี เพราะว่าลูกหลานนี่นะ ถ้าพ่อหรือแม่แก่ ก็เป็นกำลังใจ
สำหรับลูกหลาน ว่าเรามีแม่ที่อายุยืน เราก็คงอายุยืนเหมือนกัน. มีแม่ที่
แข็งแรง เราก็คงแข็งแรงเหมือนกัน.” ก็เลยทูลว่า แม่ต้องรักษาตัว. ทูลว่า
แม่ต้องสวย. เพราะตอนนั้นสวยนิดเดียว ก็บอกว่าอิมแล้ว. ท่านก็พอมลง
ทุกที หมดแรง ไม่หิว. แล้วก็รับสั่งว่า “แก่แล้วจะอยู่ทำไม.” ก็ทูลว่า “อยู่สิ
เป็นประโยชน์ เป็นกำลังใจสำหรับลูกหลาน.” และนอกจากนี้ท่านรับสั่งว่า
“เวลาไปที่เขื่อนหรือที่ไหน ทำให้คนเขาเดือดร้อน ต้องมาเฝ้า.” เลยทูลว่า
“ขอรับรองว่าเจ้าหน้าที่ เขายินดี ทรงเป็นกำลังใจให้เขา.” เขาถึงเรียกท่านว่า
“สมเด็จพระยา” ในที่สุดทรงฟัง แล้วเริ่มสวย ก็แข็งแรงขึ้น.

Her health improved gradually up until she had an accident four years ago and had to stay in the hospital. I went to visit her nearly every day. At that time, the Queen Suriyodaya Memorial was being built.¹² On the day of the laying of the foundation stone, immediately after the ceremony, I hurried back to see her at Siriraj Hospital. I arrived in time for her dinner. She said, "Oh, just a moment ago, you were over there! Now you are here." So I told her, "Yes, I am here." And I helped her with her meal. The food made her stronger, so she lived four years more which was a net profit. And she understood then that the longer she lived, the better it would be. For a mother or any person whom we respect and love, who is old and especially, if she is still strong, if she is lucid, if she still can do things like Mother, she is a useful person. Mother was a useful person. When she passed away, we did what she had told us, "Mother is already old; I may die any time. When I die, don't cry; I forbid it. I don't want you to cry because death is a natural thing. Everyone has to die." But at this juncture, seeing that she was getting weaker and weaker, we eventually realized that she could not live any longer but we still did not want her to die. Anyway, once she died, it is natural that we should miss her. This is also a natural thing.

¹² at Ayudhaya.

ทรงแข็งแรงขึ้นเป็นลำดับจนถึงคราวที่ประจวบเมื่อ ๔ ปีที่แล้ว ต้องเสด็จประทับโรงพยาบาล. ก็ไปเฝ้าเกือบทุกวัน. เมื่อ ๔ ปีนี้นักกำลังสร้างอนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย.^{๑๖} วันหนึ่ง ทำพิธีวางศิลาฤกษ์ เสร็จแล้วก็รีบวิ่งรถ ไปเฝ้าที่โรงพยาบาลศิริราช. ก็พอดีทันเวลาเสวย. ท่านรับสั่งว่า “อ้า! ตะกั่วอยู่ที่โน่นมาแล้วหรือ.” ก็บอกว่ามาแล้ว. ก็ถวายให้เสวย. เสวย ก็ทรงแข็งแรงขึ้น. จนกระทั่งอยู่อีก ๔ ปี. เป็นกำไรที่ได้. ท่านเข้าพระทัยแล้วว่ายิ่งแก่ยิ่งดี. สำหรับแม่หรือใครๆ ที่เรานับถือ เรารัก ถ้าผู้นั้นอายุมาก และโดยเฉพาะอย่างท่าน ถ้าท่านทรงแข็งแรง ท่านรับสั่งรู้เรื่อง ทำงานอะไรๆ ได้ ก็มีประโยชน์. ท่านทรงมีประโยชน์. เมื่อสวรรคต ก็ทำตามที่ท่านรับสั่งไว้ว่า “แม่แก่แล้ว จะตายเมื่อไรก็ได้. ตายแล้ว ห้ามร้องไห้. ไม่ให้ร้องไห้ เพราะเป็นของธรรมดา. คนเราก็ต้องตาย.” แต่ว่าตอนหลังนี้ ที่เห็นท่านทรุดลง ทรุดลง ก็รู้สึกว่าคุณจะอยู่ไม่ได้ แต่ก็ไม่อยากให้ท่านสิ้น. อย่างไรก็ตามเมื่อสิ้น ก็เป็นของธรรมดา ที่เราอาลัย. เป็นของธรรมดาเหมือนกัน.

^{๑๖} ที่อยุธยา

When she died, the love and respect of the people throughout the country was evident and that extremely touched us. We were glad to have a mother who was loved by everyone. They all considered her the "Grandmother". This is rather unique that everybody should call her "Grandmother". All those who call her "Grandmother" are thus, our nephews and nieces; they are, because she is our Mother. Furthermore, she is the Grandmother of the people and the Grandmother of my children whom she left behind. We are, therefore, all relatives. Anyhow, we all feel bereaved and the people all over the country have a chance to show their attachment to her.

Even in her demise, she has contributed to the country. In fact, it is not her last contribution; she will still go on contributing for a long time to come. It is a unique contribution because when people from all lands and all tongues, even those who dislike Thailand, see this unique situation, this deep respect for the one who deserves it, they cannot help liking this country. They will say, "Thailand is a strange country." And Thailand is indeed strange to have this unique situation. Therefore, no matter whether those of you who are sitting here in this place, are the same old faces or even new faces, you are all sitting here with the same spirit as I already mentioned last year, 2 years ago, 3 years ago or 4 years ago, that is, that we have a different spirit from that of many other countries.

ฉะนั้นเมื่อท่านสิ้นแล้ว และได้เห็นความรัก ความนับถือ ที่คนทั้งชาติมีต่อท่าน ก็ปลื้มใจ. ปลื้มใจว่ามีแม่ที่คนรัก ที่ถือว่าท่านเป็นสมเด็จย่า. ซึ่งก็แปลกดีเหมือนกัน. ถ้าใครต่อใครเรียกว่า “สมเด็จย่า” คนที่เรียกสมเด็จย่า ก็เป็นหลานๆ ของเรา เป็นหลาน เพราะว่าท่านเป็นแม่. แล้วท่านเป็นย่าของคนทั่วๆ ไป และเป็นสมเด็จย่าของลูกๆ ที่อยู่ข้างหลังนี้. ฉะนั้นเราก็เป็นญาติกันทั้งหมดแล้ว. แต่อย่างไรก็ตามทุกคนก็รู้สึกว่ามี ความอาลัย และทำให้ประชาชนทั้งชาติได้มีโอกาสแสดงความอาลัย.

เป็นประโยชน์ จะว่าครั้งสุดท้ายของท่าน ที่จริงไม่ใช่ครั้งสุดท้าย ท่านยังเป็นประโยชน์ต่อไปชั่วกาลนิรันดร์. ที่ว่าเป็นประโยชน์ เพราะว่าชาวต่างประเทศทุกชาติทุกภาษา เมื่อมาเห็นว่าเมืองไทยมีเหตุการณ์เช่นนี้แบบนี้ และการแสดงคารวะบุคคลที่ควรคารวะ ต่างประเทศแม้จะไม่ชอบเมืองไทย เขาก็ต้องชอบ. เขาจะต้องบอกว่า เมืองไทยนี้มีอะไรแปลก และเมืองไทยก็แปลกจริงๆ ที่มีสภาพอย่างนี้. ฉะนั้นถึงว่าท่านที่มานั่งอยู่ที่นี่ มีคนหน้าเก่าบ้างหน้าใหม่บ้าง แต่ก็มานั่งอย่างมีจิตใจ อย่างที่เคยพูดเมื่อปีที่แล้วเมื่อ ๒ ปี เมื่อ ๓ ปี เมื่อ ๔ ปี ที่แล้ว คือคนไทยมีความรู้สึกที่แตกต่างกับหลายประเทศ.

I must again refer to what I said last year. One thing I talked about was a book that I advertised. I said that the situation in that country was not good and I had to publicize it because, if they had unity, peace, and tranquility, this book would not be interesting at all anymore, and it would not sell. I may be a little cruel to say that this book will sell if they are still fighting each other. It is for this reason that I translated it into Thai. I wanted to show Thai people that if we are prudent, we will not be like them. I must emphasize the word "not" lest you may say that I have not used the word "not". We will "not" be like them. We are not yet in their situation because we are not yet like them. We have people who are not of the same opinion; there are some disputes which, at times, can become heated arguments. But the bottom line is that we are all Thai people; when it comes to preserving the country or to assisting the people who are, after all, the nation, we all must help each other.

The country which is the subject of this book, now seems to improve because there are some agreements for peace. Surrounding countries, countries in Europe and America, now say that they are in agreement that there will be peace. The agreement is agreed on. But the agreement terms are not yet met. Peace is only in the agreement. But it is not yet peaceful; it will still be a long time to go till there is peace. This is not a show of ill-will toward them; they are doing it to themselves; it is their own affairs. Anyway, anyone who has not yet bought this book should buy it; it is not yet out of date. Last year, I told you to read this book because in there a town called Bihać was mentioned; at that time, virtually nobody had heard about it. I believe that

มาตอนนี้ก็ขอเท้าความไปถึงปีที่แล้ว. อย่างหนึ่งที่พูด คือการโฆษณาหนังสือ. ได้บอกว่าสถานการณ์ในประเทศนั้นไม่ดี และที่ต้องโฆษณา เพราะว่าถ้าประเทศนั้นเขาปรองดองกัน เขามีสันติภาพ เขาสงบ หนังสือเล่มนี้ก็จะไม่ค่อยน่าสนใจเลย หนังสือเล่มนี้จะขายไม่ออก. เรากิจำรายนิดหน่อย โดยที่บอกว่าหนังสือเล่มนี้จะขายได้ดี เพราะเขาดีกัน. ถึงแปลเป็นภาษาไทย. อยากให้คนไทยเห็นว่า ถ้าเราทำดีๆ เราจะไม่เป็นเหมือนเขา. จะต้องย้าคำว่า “ไม่” เพราะเดี๋ยบบอกว่าไม่ได้ใช้คำว่า “ไม่”. เราจะ “ไม่” เป็นอย่างเขา. เรากียังไม่เป็นอย่างเขา เพราะเหตุว่าเราไม่เหมือนเขา. คนที่มีความคิดแตกต่างกันก็มี เถียงกันก็มี จนหน้าดำหน้าแดงก็มี. แต่ในที่สุดก็เป็นคนไทยด้วยกัน ถ้าถึงเวลาที่จะป้องกันประเทศ หรือถึงเวลาที่จะช่วยสงเคราะห์ประชาชนที่ประกอบขึ้นมาเป็นประเทศ เรากิช่วยกันทำ.

ประเทศที่เป็นวัตถุแห่งหนังสือเล่มนั้น เดี๋ยวนีก็ดูจะดีขึ้น เพราะว่าเขามีการตกลงว่าจะให้มีความสงบ. ประเทศต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ประเทศในยุโรป ในอเมริกา เขากิบอกว่าเดี๋ยวนีตกลงกันแล้ว จะมีความสงบ. ใต้ตกลงนะตกลง. แต่ข้อตกลงนั้นยังไม่ปฏิบัติ. ความสงบมีอยู่แต่ในข้อตกลง. แต่ก็ยังไม่สงบ และอีกนานกว่าจะสงบ. อันนี้ไม่ใช่แข่ง เขาทำเอง เป็นเรื่องของเขา. ฉะนั้นหนังสือเล่มนี้ ถ้าใครยังไม่ได้ซื้อก็ควรจะซื้อ ยังไม่พ้นสมัย. ปีที่แล้วบอกให้อ่านหนังสือเล่มนี้ เพราะว่ามิเมืองบิซซ์ ที่จริงบิซซ์นี้ไม่มีใครรู้จัก. เชื่อว่าก่อนที่จะได้พูดเมื่อปีที่แล้ว จะมีซัก ๑ เปอร์เซนต์ หรือครึ่งเปอร์เซนต์ที่รู้ว่าบิซซ์อยู่ที่ไหน.

before my speech last year, there could be about one percent or half a percent of those who knew where the town of Bihać was.

Once you have bought this book, you can search for the name "Bihać", to locate where it is. When you switch on your radio or your TV and listen to foreign news, the name of "Bihać" comes up again and again. "Oh, this is what is found in the King's book! This is Bihać! Oh, they are fighting; they are attacking each other!" I don't mean to be mean by enjoying the attacks on the town of Bihać. But it shows that the book is accurate; the book is telling the truth when it says they are fighting in Bihać. The readers will feel to be part of the whole scene. And it will make you realize that Thailand has no "Bihać" yet, and will never have any "Bihać". There could be other things, but no Bihać. This is why, although I said, "No more advertising", I still have to advertise. It is their own fault, the fault of that country where they are fighting each other. As for us, let's not be a country well-known for fighting each other.

What I am going to advertise will perhaps not be necessary. Our country, Thailand, is a really wonderful country; nevertheless, there were some happenings taking place, such as the floods that created miseries, and not only in Bangkok and the neighborhood, but also from the Northern parts to the Southern parts and in the Northeast too. But it was the most distressful here because it was near to where we are sitting, here and now, that is, Bangkok. There have been miseries, but it was not so severe because there were things that helped us.

เมื่อซื้อหนังสือแล้ว ก็ดูชื่อว่าบิ๊ชอยู่ที่ไหนได้. เปิดวิทยุ-โทรทัศน์
ข่าวมาจากต่างประเทศ โผล่ขึ้นมาแล้ว ชื่อ บิ๊ช. “โ๊ะ! นี่เองที่อยู่ในหนังสือ
ของพระเจ้าอยู่หัว อันนี้เองบิ๊ช. โอ้ย! ตีกัน โจมตีกัน.” ก็หมายความว่า เราก็
ใจร้าย ตีใจที่เขาโจมตีเมืองบิ๊ช เพราะจะได้แสดงให้เห็นว่าหนังสือนี้ศักดิ์สิทธิ์
หนังสือนี้ตรงกับความจริง ว่าเขาโจมตีกันที่บิ๊ช. เลยทำให้ท่านผู้อ่านรู้สึกสนุก
ว่าอยู่ในเหตุการณ์. ทำให้สำนึกว่า เมืองไทยนี้ไม่มี “บิ๊ช” ยังไม่มีและจะ
ไม่มี “บิ๊ช”. อาจจะเป็นอย่างอื่น แต่ไม่มีบิ๊ช. ฉะนั้นที่บอกว่าไม่โฆษณา
ก็ต้องโฆษณาต่อ เพราะว่าเป็นความผิดของเขาเอง ความผิดของเมืองที่เขา
ตีกัน. เราอย่าให้เป็นเมืองที่เขาจะรู้จักเพราะตีกัน.

ที่จะโฆษณาต่อไปอาจจะไม่จำเป็นที่จะโฆษณา. เมืองไทยนี้วิเศษจริง ๆ
แต่ก็มีเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น. น้ำท่วมนี้ รู้สึกเดือดร้อนกันมาก และไม่ใช่ว่า
เฉพาะกรุงเทพฯ และบริเวณที่เดือดร้อน มีตั้งแต่ภาคเหนือลงมาถึงภาคใต้
ภาคอีสานก็มี. แต่ว่าที่เดือดร้อนที่สุด เพราะอยู่ใกล้ที่นั้งของเรา ที่เรานั่ง
อยู่เดี๋ยวนี้ ก็คือกรุงเทพฯ. เดือดร้อน แต่เรื่องมันไม่มากนัก เพราะมีสิ่งที่จะช่วย.

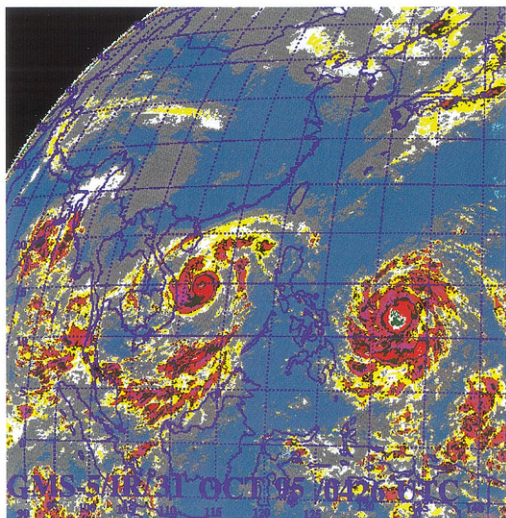
When the floods were beginning to recede, the Meteorological Department headed by Mr. Smith Dharmasaroj¹³ sent me a weather forecast, along with a memo saying, "The Meteorological Department sends Your Majesty data concerning the weather and the forecast concerning the movement of the storm." I opened the envelope. Inside, it said, "To Your Majesty" followed by, "For your consideration." That meant that the Meteorological Department was using me as a forecaster; that was an honor. They wrote, "For your consideration." Reading it, I felt rather concerned because, looking at the weather map, one could see the storm "Angela", big and fat, big and fat like "Angela" in the cartoon. I don't know if you have seen her or not; she is Popeye's foe. Well, she is a character in the Popeye cartoons. She was becoming our foe.

¹³ Director-General of Meteorological Department.

เมื่อน้ำท่วมอยู่ จวนจะแห้งแล้ว ทางกรมอุตุนิยมฯ โดยนายสมิทธ ธรรมสโรช^{๑๓} ได้ส่งพยากรณ์อากาศมาให้ และเขียนไว้เป็นโน้ต บอกว่า “กรมอุตุนิยมฯ ถวายเกี่ยวกับการพยากรณ์อากาศ และเกี่ยวกับการพยากรณ์การเคลื่อนไหวของพายุ”. เปิดดู เขาบอกว่า “ถวาย” ต่อด้วย “เพื่อทรงพิจารณา”. หมายความว่า กรมอุตุนิยมฯ มาใช้เรา เป็นผู้พยากรณ์. ก็เป็นเกียรติ. เขาเขียนว่า “เพื่อทรงพิจารณา”. ดูแล้วก็หนักใจอยู่ เพราะว่าดูในแผนที่อากาศ พายุแอนเจลล่า อ้วนจ้ำม่ำ อ้วนเหมือน “แอนเจลล่า” ในการตูน. ไม่ทราบว่ามันทั้งหลาย เคยเห็นหรือเปล่า แอนเจลล่าที่เป็นอริกับ “ป๊อบอาย”. คือในการตูน “ป๊อบอาย” มี “แอนเจลล่า” ตัวอ้วนบ๊อเรือ เป็นอริของป๊อบอาย. นี่ละกำลังมาเป็นอริกับเรา.

^{๑๓} อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา

ภาพถ่ายดาวเทียมแสดงลักษณะอากาศ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เวลา ๐๔.๒๖ ยูทีซี
GMS-5/1R/31 October 1995/04.26 UTC.

Mr Smith said that "Angela" was a super-typhoon, very fearsome, had taken many lives in the Philippines, apparently by the thousands. Normally, after a storm passes the Philippines, it must get thinner; but "Angela" got fatter; she became a super-typhoon. I did not know what to do. I got that weather forecast in the afternoon, late in the afternoon. Looking at it, "Well! What am I to do?" I waited till about one o'clock in the morning; I felt that I should use IT (Information Technology.) So I used Information Technology. Well! It seemed that "Angela" was losing weight. I must tell them, revealing to them that "Angela" was losing out to "Mani Mekhala". You should know what that means; "Mani Mekhala" is perhaps not a total stranger to you. At one in the morning, I sent a message, "Tell the Meteorological Department that, tomorrow — meaning

ภาพถ่ายดาวเทียมแสดงลักษณะอากาศ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เวลา ๐๒.๐๐ ยูทีซี

GMS-5 October 30, 1995, 02.00 UTC.

คุณสมิทธก็บอกว่า “แอนเจลล่า” นี่เป็นซูเปอร์ไต้ฝุ่น น่ากลัว คร่าชีวิตในฟิลิปปินส์ ดูเหมือนเป็นพันกว่า. ผ่านมาแล้ว มาในทะเลจีนใต้. ตามธรรมชาติเวลาพายุผ่านฟิลิปปินส์มาแล้วต้องผอมลง แต่ “คุณแอนเจลล่า” นี่อ้วนขึ้น เป็นซูเปอร์ไต้ฝุ่น. เราก็ไม่รู้จะทำอย่างไร. ได้รับพยากรณ์อากาศนั้น ตอนบ่าย ก็บ่ายแก่ๆ. มาดู เอ! เราจะทำอย่างไร. ก็ดู มาถึงประมาณตีหนึ่งแล้ว ก็รู้สึกว่าจะต้องใช้ “ไอที” (IT) หน่อย ใช้ “Information Technology”. เราก็ใช้ “Information Technology”. เอ! รู้สึกว่า “แอนเจลล่า” จะแพ้ง. จะต้องบอก ต้องเผยให้ทราบทั่ว แพ้ง “นางมณีเมขลา”. ท่านทั้งหลายก็คงเข้าใจ คงรู้จัก “นางมณีเมขลา” พอสมควรแล้ว. ก็เลยบอกไปตอนตีหนึ่งว่า “ให้บอกกรมอุตุนิยมฯ ว่า พຼ່ງนี้ - จะหมายถึงพຼ່ງนี้แบบไทยหรือพຼ່ງนี้

ภาพถ่ายดาวเทียมแสดงลักษณะอากาศ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เวลา ๐๒.๐๐ ยูทีซี

GMS-5 October 31, 1995, 02.00 UTC.

tomorrow as the Thais mean it or tomorrow as the Westerners mean it, I don't know — but tomorrow, "the storm will degrade from a super-typhoon to a depression; and then after two days it will become an active low, in the vicinity of the Hainan Island or enter Mainland China." This was what I answered to their query.

The next day, I consulted the "IT" once again. Eh, that's good! What I said was quite accurate. Nevertheless, the CNN, the BBC, still considered the storm a typhoon. The subsequent day, it still was a severe tropical storm. But it did not seem strong, so I reassured them that Thailand would not suffer. And finally, did anybody here encounter "Angela"? I don't suppose you have met her. Travelling here and there, by plane or otherwise, you did not come across "Angela". "Angela" did not come. But Mr Smith said she would. Please forgive me, Mr Smith. The other day, Mr Smith came and asked me how I did it. I told him that I asked "Mani Mekhala" to go and make arrangements and it yielded good results. If a storm comes on this course - and there have been such big typhoons - it could sweep through Vietnam and enter Thailand passing the vicinity of Mukdahan or Ubol. If it enters Thailand, there will surely be a great disaster. But this time there was no damage.

แบบฝรั่งก็ไม่ทราบ - แต่ว่าพຽ່ງนี้จะเป็นดีเปรสชัน. จากซูเปอร์ไต้ฝุ่นนี้
จะเป็นดีเปรสชัน และต่อไปอีกสองวัน จะเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำ
ที่จะอยู่แถวๆ ไทหล้า หรือเข้าไปเมืองจีน.” ก็ตอบข้อพิจารณาอย่างนี้.

วันรุ่งขึ้นก็ดูไอที (IT) ต่อไป. เอ้! ดินะ ที่เราพูดนั้นนะ นับว่าถูกต้อง
พอสมควร. แต่ว่าทางวิทยุ พวก ซี เอ็น เอ็น (CNN) พวก บี บี ซี (BBC)
เขาก็ยังบอกว่าเป็นไต้ฝุ่น. วันรุ่งขึ้น ก็เป็นไต้ฝุ่น. วันต่อไปก็เป็น ซีเวียร์
ทรอปิคอลสตอร์ม (Severe Tropical Storm) เป็นพายุโซนร้อนที่รุนแรง. แต่ดู
ไม่รุนแรง เราก็ยืนยันว่า เมืองไทยไม่เป็นอะไร. แล้วในที่สุดท่านทั้งหลายเจอ
“แอนเจลล่า” ที่ไหน? ก็คงไม่ได้เจอ. บิน เดินทางไปที่โน้นที่นี่ ก็ไม่ได้เจอ
“คุณแอนเจลล่า” เลย. “คุณแอนเจลล่า” ไม่เข้า. แต่คุณสมิทธฯ บอกว่า
เข้า. ขอโทษคุณสมิทธ คุณสมิทธ วันก่อนนี้มาพบ แล้วถามว่าทำอะไร.
ก็เลยบอกว่ามอบให้ “นางมณีเมขลา” ไปเจรจา ก็ได้ผลดี. ถ้ามาแบบที่
เคยมา เพราะเคยมีไต้ฝุ่นใหญ่ทะลุเข้าเวียดนามมา แล้วเข้ามาในเมืองไทย
ผ่านแถวมุกดาหาร หรือแถวอุบล ถ้าเข้ามาน่าจะพัง พังจริงๆ. แต่คราวนี้
ไม่เป็นอะไร.

Now I am going to introduce "Mani Mekhala". You already know that the "Mani Mekhala Office" is the office that issued my health bulletin. I suppose that you are wondering what this office is doing. It is a weather forecast office which has its headquarters on Mount Sumeru. You must wonder further where this Mount Sumeru is. There is a map in this booklet. The "Mani Mekhala Office" and Mount Sumeru which is the head office of the "Mani Mekhala Office" are indicated here. But in reality, the "Mani Mekhala Office" is part of the "For-Lor Office". I suppose you don't know what this "For-Lor Office" is. The "For-Lor Office" is this;¹⁴ this is the insignia of the "For-Lor Office". Perhaps you cannot see clearly. The "Mani Mekhala Office" is part of the "For-Lor Office".

But the important thing is that "Mani Mekhala" is an important character in my new book. I am beginning to advertise again. This new book will be published on the occasion of the fifty years' Kanjanapisek celebrations. The book is being printed; I hope that it will be in time for the celebrations. This book is not in the same style as "Tito" or "Nai Indr". "Nai Indr" is an exciting secret war book. "Tito" also concerns war; it is the story of a struggle. As for this new book, I will not yet give you the name. There are some who say that I should advertise it but I think it is not necessary to do so because it is quite a book. Wait to see it for yourselves. In that book, "Mani Mekhala" is, I cannot say that she is the heroine, but she is a very important character.

¹⁴ His Majesty points at his jacket's pocket.

ตอนนี้จะโฆษณา “มณีเมขลา”. “สำนักงานมณีเมขลา” นี้ ท่านทราบแล้วว่า ได้แถลงอาการพระประจวร. ก็คงนึกว่าสำนักงานนี้เป็นอะไรแน่. เป็นสำนักงานอุตุนิยมฯ มีฐานที่ตั้งอยู่ที่เขาพระสุเมรุ. ก็ถามว่าเขาพระสุเมรุอยู่ที่ไหน. ก็มีแผนที่ให้ ในหนังสือเล่มนี้มี “สำนักงานมณีเมขลา” และเขาพระสุเมรุอยู่ที่ไหนเป็นที่ตั้งของ “สำนักงานมณีเมขลา”. แต่ที่จริง “สำนักงานมณีเมขลา” นี้ เป็นส่วนหนึ่งของ “สำนักงาน ฝล.” ท่านคงยังไม่เคยทราบว่า “สำนักงาน ฝล.” นี้คืออะไร. “สำนักงาน ฝล.” คือนี้^{๔๔} นี่เป็นเครื่องหมายของ “สำนักงาน ฝล.” ท่านอาจจะเห็นไม่ชัด. “สำนักงานมณีเมขลา” เป็นส่วนหนึ่งของ “สำนักงาน ฝล.”.

แต่ที่สำคัญที่สุดคือ “นางมณีเมขลา” นี่เป็นตัวละครสำคัญในหนังสือเล่มใหม่. เริ่มโฆษณาอีกแล้ว. หนังสือเล่มใหม่ที่จะออกในโอกาส ๕๐ ปี กาญจนานิบา เป็นหนังสือที่กำลังทำ หวังว่าจะทำเสร็จทันสำหรับฉลอง. คือว่าหนังสือเล่มนี้ไม่เหมือนหนังสือ “ติโต” หรือหนังสือ “นายอินทร์”. หนังสือ “นายอินทร์” นั้นค่อนข้างจะดูเด็ดในทางราชการลับ. หนังสือ “ติโต” เป็นหนังสือที่เกี่ยวกับสงครามเหมือนกัน เกี่ยวข้องกับการต่อสู้. แต่หนังสือใหม่นี้ยังไม่บอกชื่อ มีบางคนเขาบอกว่าควรจะโฆษณา แต่รู้สึกไม่จำเป็นที่จะโฆษณา เพราะว่าเป็นหนังสือที่น่าดูมาก เอาไว้ดูเอง. ในหนังสือนี้ “นางมณีเมขลา” เป็น จะว่าเป็นนางเอกก็ไม่ใช่ ไม่เชิง แต่ว่าเป็นตัวสำคัญ.

^{๔๔} ทรงชี้เครื่องหมายที่กระเป๋าลองพระองค์

In this picture,¹⁵ there is a boat sailing in the Indian Ocean.[†] And there are lines representing the wind direction; they are meteorological data; and there is here an astrological chart of that day. This represents the weather conditions of April 15, 1994 which, at that time, was very dry. The people said that they would not be able to celebrate the "Songkran" festival due to the scarcity of water. "Mani Mekhala" was contacted and she accorded a supply of water. And this (a wind chart) is the chart for April 15 by Mr. Smith himself; it is the real thing; Mr. Smith can vouch for its authenticity, and this is the astrological chart for April 15. Here, the year is 1994, but in that story, it was not the year 1994; I don't know what year it was, but it was the same season. In that story, "Mani Mekhala" was an important person around the seas, the Indian Ocean, the Andaman Sea, and Thailand which they used to call "Suvarnahbumi".

¹⁵ In the Booklet of the King's Speech in 1994.

ในรูปนี้^{๔๔} ก็เห็นว่า มีเรือที่แล่นในมหาสมุทรอินเดีย. แล้วนี่เป็นเส้นที่ เกี่ยวข้องกับลม เป็นเรื่องอุตุนิยมฯ และตรงนี้ก็มียอดของวัน. อันนี้เกี่ยวข้องกับ สภาพอากาศในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๗ ที่ตอนนั้นแห้งแล้ง เขาบอกว่าจะ เล่นสงกรานต์ไม่ได้ เพราะไม่มีน้ำ. แต่ว่าไปติดต่อ “นางมณีเมขลา”. “นางมณี เมขลา” ก็บันดาลให้มีฝน. และนี่เป็นแผนที่ของคุณสมิทเอง เป็นอย่าง นี้จริง ๆ คุณสมิทจะต้องรับรอง ว่าแผนที่นี้ไม่ผิด ถูกต้อง สำหรับวันที่ ๑๕. และดวงนี้ก็มียอดของวันที่ ๑๕ เมษายน. อันนี้เป็นปี ๒๕๓๗ แต่ว่าในเรื่องนั้น ไม่ใช่ ปี ๒๕๓๗ ไม่ทราบว่าเป็นอะไร แต่ก็เป็นในระยะเดียวกัน. “นางมณีเมขลา” ก็เป็นตัวสำคัญ ในเรื่องของทะเล มหาสมุทรอินเดีย ทะเลอันดามัน และ ประเทศไทย ซึ่งเขาเรียกว่า “สุวรรณภูมิ”.

^{๔๔} ในหนังสือพระราชดำรัส พ.ศ. ๒๕๓๗

Now we are speaking of the floods in Thailand, but if it had not been for the auspicious things that helped us and protected us, by now, we would still be under water because the storm Angela or the like, would have come in. At this moment, in fact, I would like to speak a little about this subject. However, I have already spoken quite a lot, nearly every day, at the "Coffeehouse Assembly" (Sapa Kaffae). Perhaps you don't know what this term means. At the Grand Palace, there is a place called the "Rajkaranyasapa", where the Privy Council holds its meetings. Sometimes after my visits to my Mother at the Dusit Mahaprasat where she lay in state, I came down to the "Rajkaranyasapa" to meet some guests. Subsequently, on the way down, near the "Rajkaranyasapa", some people were waiting there and I stopped to have a conversation with them, mostly about the floods. The people from the television got interested, so they also waited around there to hear what was being said and reported it on the television. So I said that I came to speak at the "Coffeehouse Assembly". It is called the "Coffeehouse Assembly" because we carry on talks there like the man in the street; it is not like in the Assembly: the Senate or the House of Representatives; those are official assemblies; and the members are all "honorable assemblymen" or something in this vein; and sometimes the Speaker of the Assembly has to call for silence with his gavel, saying, "That is enough." In our assembly there was no Speaker of the House because it was a "Coffeehouse Assembly"; and it was a "Coffeehouse Assembly" where no coffee was served because coffee is not good for the heart, that was why no coffee was drunk not even coffee without coffee (decaffeinated). But there were conversations and floods were the topics.

ตอนนี้ก็พูดเรื่องเมืองไทยถูกน้ำท่วม แต่ถ้าหากว่าไม่มีสิ่งที่ดี ที่ช่วยที่ป้องกัน ป่านนี้ คงยังจมน้ำอยู่ เพราะว่าพายุอย่าง คุณ “แอนเจลล่า” นี่ก็จะต้องเข้ามา. ตอนนี้ที่จริงอยากจะพูดสักหน่อยในเรื่องนี้ แต่พูดมามากแล้วเกือบทุกวันที่ “สภากาแฟ”. “สภากาแฟ” นี่ท่านทั้งหลายอาจจะไม่เข้าใจว่าเป็นอะไร. คือในเขตพระบรมมหาราชวังมีที่ชื่อ “ราชกรณียสภา” ที่นั่นจะเป็นที่ประชุมของคณะองคมนตรี. บางที เวลาไปเฝ้าฯ สมเด็จพระที่นั่งดุสิตแล้ว ก็ลงมาพบคนที่ “ราชกรณียสภา”. แต่ลงท้ายก็ลงมาแล้วก็ผ่านช้าง “ราชกรณียสภา” แล้วมีผู้ที่ยืนอยู่ที่นั่น ก็มาคุยกับเขา เกี่ยวข้องกับเรื่องน้ำท่วม. ฝ่ายพวกโทรทัศน์เขาก็สนใจ เขาก็เลยมาดักดูว่าพูดอะไร และดักถ่ายโทรทัศน์. จึงบอกว่า นี่มาพูดที่ “สภากาแฟ”. เป็น “สภากาแฟ” เพราะว่าพูดอย่างชาวบ้าน มิได้พูดแบบในสภา วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นเรื่องเป็นราว แล้วก็สมาชิก ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทั้งหลาย อะไรอย่างนั้น แล้วบางทีท่านประธานสภาก็ต้องทูปโตะ บอกว่าหยุดเสียที. ของเราไม่มีประธานสภา เป็น “สภากาแฟ” แล้วเป็น “สภากาแฟ” ที่ไม่มีกาแฟด้วย เพราะว่ากาแฟมันเข้หวัใจ เขาเลยไม่ให้กินกาแฟ แม้แต่กาแฟที่ไม่มีกาแฟก็ไม่ให้. แต่ก็มาคุยเรื่องน้ำท่วม.

คณะบุคคลเฝ้าฯ ที่ “สภากาแฟ”
“Coffeehouse Assembly”.

Now and to this assembly, the Prime Minister has brought with him the provincial governors. All over the country, there are 75 provincial governors. I don't know if they have all come. But I would wish they could come up here to report. This is not the "Coffeehouse Assembly" anymore, because it was the Prime Minister who has spoken about the "Monkey Cheek Project". Talking like this may puzzle some of you on why it is called the "Monkey Cheek". I have already spoken on what the "Monkey Cheek" is but it has perhaps not sunk in. It is a "Monkey Cheek Project" because "Mani Mekhala" is part of the "For-Lor Office". And what is this "For-Lor Office"? This is the first time that it is officially unveiled, now and at this instant, outside office hours; it is revealed that "For-Lor" means the "Monkey Pack Office" ("For-Lor = "FL" for "Foong Ling"). Here is the insignia of the "Monkey Pack Office".¹⁶ Here is the "Pra Kal" Shrine. Down here are the monkeys which do not eat bananas; that is, they do eat bananas but they do not keep them in their cheeks because ordinarily, when we give bananas to monkeys, we would see them munch, munch, munch, and then keep them in their cheeks. But the monkeys in Lopburi, the governor would probably know, don't eat bananas; they only feast on Chinese food.

¹⁶ His Majesty points at his jacket's pocket.

ตอนที่ในที่นี้ ท่านนายฯ ในฐานะรัฐมนตรีมหาดไทยได้นำผู้ว่าราชการจังหวัดมาที่นี้. ทั่วประเทศมีผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๕ ท่าน ไม่ทราบว่ามีกี่คนทุกคนหรือเปล่า. แต่นึกอยากจะให้ท่านขึ้นมายี่เจ๋ง. อันนี้ไม่ใช่ “สภาฯ” แล้ว. เพราะว่าท่านนายฯ มาพูดถึง “โครงการแก้มลิง”. พูดอย่างนี้บางคนอาจจะไม่ค่อยเข้าใจว่าเรียกว่า “แก้มลิง” ทำไม. เคยพูดแล้วว่าแก้มลิงคืออะไร แต่ก็คงยังไม่ซาบซึ้งกัน. เป็นโครงการ “แก้มลิง” เพราะ “นางฉวีเมขลา” เป็นส่วนหนึ่ง “ของสำนักงาน ฝล.” “สำนักงาน ฝล.” นี่คืออะไร. เป็นการเปิดเผยเป็นทางการเป็นครั้งแรกเดี๋ยวนี้ ณ บัดนี้ นอกเวลาราชการว่า “ฝล.” นี่แปลว่า “สำนักงานฝล.”. นี่เครื่องหมาย “สำนักงานฝล.” “ฝล.”^{๑๖} ตรงนี้ก็คือ ศาลพระกาฬ. ลิงที่อยู่ข้างล่างนี้เป็นลิงจำพวกที่ไม่กินกล้วย. คือว่ากินกล้วยแต่ไม่เก็บไว้ในแก้มลิง. เพราะว่าตามปกติเวลาเราให้กล้วยกับลิง ลิงจะเคี้ยว เคี้ยว เคี้ยวแล้วเก็บไว้ในแก้มลิง. แต่ฝล. ที่ลพบุรี ท่านผู้ว่าฯ ลพบุรีคงทราบว่าจะไม่รับประทานกล้วย เพราะฝล. ที่ลพบุรีนั้นเขาไม่รับประทานแต่โตะจีน.

ตราสำนักงาน ฝล.

The insignia of the "For-Lor-Office".

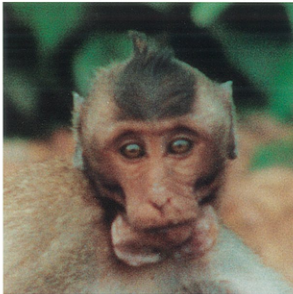
^{๑๖} ทรงใช้เครื่องหมายที่กระเป๋าลองพระองค์

Anyway, the monkeys, by their nature, are still monkeys. I remember that when I was five years old, we had monkeys and we gave them bananas. They would munch, munch, munch, and then kept the food in their monkey cheeks. It follows that this "Monkey Cheek Project" actually originated way back when I was five years old. Five years old, that is, 63 years ago. The monkeys of that time, the ancient monkeys, already had monkey cheeks. They munched and stored their food in their cheeks. When flood waters come down, and we have no "Monkey Cheek Project", that flood would inundate all over the place, the same way it did this year, all over the central plains. We have to make a "Monkey Cheek" as a retention area to keep that water when the sea water surges up and we cannot evacuate the flood water. As that water cannot be evacuated when sea water surges up, it will be forced to flow back into the river nearly up to Ayudhaya making it impossible for the water to go down. Then when the tide subsides, the water that has invaded the land cannot go back to the Chao Praya River, thus continuing the flood. Therefore, we must have a "Monkey Cheek" and let the water out whenever it is possible. We let it out the same way as the project that I spoke about on September 19 when I said that we should provide places to keep water along the sea on the East coast. Eventually, we met with a satisfactory result. Water in the Lad Krabang District subsided after a very few days.

แต่อย่างไรก็ตามนิสัยของลิงก็ยังคงเป็นลิง. เพราะว่า เราจำได้เมื่ออายุ ๕ ขวบ มีลิง เอากล้วยไปให้. มันก็เคี้ยว เคี้ยว เคี้ยว แล้วใส่ในแก้มลิง. ตกลง “โครงการแก้มลิง” นี่มีที่เกิดเมื่อเราอายุ ๕ ขวบ. เมื่ออายุ ๕ ขวบ ก็นี่เป็นเวลา ๖๓ ปีมาแล้ว. ลิงสมัยนั้น ลิงโบราณเขาก็มีแก้มลิงแล้ว. เขาเคี้ยวแล้วเอาเข้าไปเก็บในแก้ม. น้ำท่วมลงมา ถ้าไม่ทำ “โครงการแก้มลิง” น้ำท่วมนี้จะเประอะไรหมด อย่างที่เประปีนี้ เประไปทั่วภาคกลาง. จะต้องทำ “แก้มลิง” เพื่อที่จะเอาน้ำนี้ไปเก็บไว้ เวล่าน้ำทะเลขึ้นไม่สามารถที่จะระบายออก. เมื่อไม่สามารถระบายออก น้ำทะเลก็ขึ้นมา ดันขึ้นไปตามแม่น้ำขึ้นไปเกือบถึงอยุธยา ทำให้น้ำลดลงไปไม่ได้. แล้วเวลาน้ำทะเลลง น้ำที่เอ่อขึ้นมานั้นก็ไม่สามารถที่จะกลับเข้าไปแม่น้ำเจ้าพระยา ก็ท่วมต่อไป. จึงต้องมีแก้มลิง เราพยายามที่จะเอาน้ำออกมาเมื่อมีโอกาส. เอลงมาเหมือนโครงการที่ได้กล่าวถึงเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ที่บอกให้ทำที่เก็บน้ำทางฝั่งตะวันออก. ในที่สุดก็สำเร็จพอสมควร. เพราะว่าภายในไม่กี่วัน น้ำที่อำเภอลาดกระบังก็ลดลง.

แก้มลิง
Monkey cheeks.

The governor of Bangkok¹⁷ went to Lad Krabang. There, he stood waist high in the flood water. It was rather unfortunate for he was standing near a water pump. He was standing there and shouting orders; I don't remember what he was saying. And that pump was working, pumping up water and spraying it down. And nobody noticed that the water that had been pumped from the road and then sprayed down into the ditch, returned from the ditch back to the road. I suppose the governor saw it but he did not dare say that the water was re-circulating. Or it may be that he did not know it because the officials might have told him to stand there as it would make a beautiful picture in front of the water pump. The water was spraying out, but where was that water going to? Well, it came back to inundate him. The water was re-circulating; it was going round in circles. It was not the right way to do things. Pumping must be efficient because pumps use up energy; I don't know what source of energy that pump used; probably it was not electricity; it could have been a diesel motor. How much fuel will be consumed? And when that fuel was burnt, it would create the "greenhouse effect"; it was pollution. And that water would go nowhere, but would just stay around there. That was why we must implement the "Monkey Cheek Project" so that the water at Lad Krabang could go down to the "Monkey Cheek", waiting to be pumped out to the sea in due time. That is what has been done and I deem that it was successful because in the matter of a few days, after the project had been implemented, the water at Lad Krabang subsided. The roads reappeared, the roads that they wanted to improve for a

¹⁷ Captain Krisda Arunwongs Na Ayudhaya.

ที่ลาดกระบังนั้น ท่านผู้ว่าฯ พระนคร^{๑๑} ไปแล้วน้ำขึ้นมาถึงเอว. น้ำ
สงสารท่าน เพราะว่าท่านไปยืนอยู่ข้างบิมน้ำ. ยืนที่นั่นพูดโหวกเหวก โวกเวก
จำไม่ได้ว่าท่านพูดอะไร. และบิมน้ำก็บิมน้ำขึ้นไป แล้วพ่นลงไป. แล้วทราฐไม่
ว่าน้ำนั้นสูบมาจากถนน แล้วพ่นลงไปในคลอง แล้วจากคลอง ก็กลับมา
บนถนน. ท่านก็คงเห็น แต่ท่านไม่กล้าพูด ไม่กล้าพูดว่าน้ำที่สูบนั้นกลับมา.
หรือท่านไม่ทราบเพราะเจ้าหน้าที่เขาบอกว่าท่านยืนตรงนี้จะได้รับสวยๆ มี
บิมน้ำ. น้ำก็พ่นออกมา แต่แท้จริงน้ำที่พ่นออกมา ไปไหน? ก็กลับมา กลับมา
ท่วมท่านเอง. หมุนเวียนไป เรียกว่าเวียนเทียนกลับไปกลับมา. ฉะนั้นอย่างนี้
ก็ไม่ใช่วิธีที่ควรทำ. สูบน้ำต้องมีประโยชน์ เพราะต้องสิ้นเปลืองพลังงาน
เครื่องสูบน้ำนั้นไม่ทราบว่า ใช้พลังงานอะไร คงไม่ใช่ไฟฟ้า คงดีเซล. สูบเป็น
ดีเซลจะเสียน้ำมันไปเท่าไร. แล้วน้ำมันที่เสียไปนั้น เวลาเผาไหม้ไป มันก็
เกิดเป็น “ปฏิกิริยาเรือนกระจก” เป็นมลภาวะ. แล้วน้ำนั้นก็ไม่ได้ไปไหน ก็อยู่
แถวนั้น. ฉะนั้นเราจึงต้องทำ “แก้มลิง” เพื่อที่จะให้น้ำของลาดกระบังนั้นลงมา
คอยอยู่ที่ “แก้มลิง” แล้วสูบออกทะเล. จึงทำและรู้สึกว่าจะสำเร็จ เพราะภายใน
ไม่กี่วัน เมื่อเริ่มปฏิบัติได้แล้ว น้ำที่ลาดกระบังก็ลดลงไป. ถนนไหลขึ้นมา. ถนน
ที่ท่านอยากจะแก้ไขให้การจราจรไปได้ดี รถก็แล่นได้. ก็มองเห็นว่าถนนนั้น
ทั้งหมด ต้องซ่อม.

^{๑๑} ร้อยเอก กฤษฎา อุณวงศ์ ณ อยุธยา

flowing traffic; the cars could circulate once again. But it could be seen that the roads were full of pot-holes; they had to be repaired.

Anyway, the roads reappeared after the "Monkey Cheek Project" had been carried out. But at that time, it was not yet called the "Monkey Cheek Project". It was later that it was called the "Monkey Cheek Project" after some consultations with the "Monkey Pack Office". They agreed that the "Monkey Cheek Project" was feasible. Now we have the "Monkey Cheek Project" and we all have to cooperate in its implementation. I am sure that it will be useful and will bring about good results. I have figures about these projects but I do not want to mention them yet. I don't want to overwhelm you with numbers yet for you will not be able to remember them once you are out of this place; it will be the object of great worry because the quantity of water that comes down is so large that it is difficult to imagine how much. If I say that it is 5,000 cubic meters per second, you may not make out how much it is. In six hours, these 5,000 cubic meters per second will be 100 (108)* million cubic meters. In 24 hours, it will be 400 (432)* million cubic meters. These daily 400 (432)* million cubic meters that come down remain a problem of disposal; we must evacuate them out; any amount of pumping will not be enough especially if the water pumped out keeps re-circulating making the effort futile.

* The numbers are approximate figures. The numbers in parentheses are more exact figures.

แต่ว่าอย่างไรก็ตามก็เห็นถนน หลังจากทำ “โครงการแก้มลิง” นั้น. แต่ตอนนั้นไม่ได้เรียกว่า “แก้มลิง” เพิ่งมาเรียกทีหลัง เพราะว่ามาปรึกษาหารือกันกับ “สำนักงานผังเมือง” นี้. เขาก็บอกว่าทำเป็น “แก้มลิง” ได้. ตอนนั้นก็ “โครงการแก้มลิง” ซึ่งจะต้องร่วมกันทำ และเชื่อว่าน่าจะมีประโยชน์ น่าจะมีผลดี. มีตัวเลขแต่ยังไม่อยากบอก. ยังไม่อยากพูดถึงตัวเลข เพราะว่าท่านก็จำไม่ได้ แล้วออกไปจากที่นี่ ก็จะกลุ้มใจมาก เพราะว่าน้ำที่ลงมามันมากเกินไป จนคิดไม่ออกว่าเท่าไร. ถ้าบอก ๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ก็คิดไม่ออกว่าเป็นเท่าไร. ภายใน ๖ ชั่วโมง ๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที นี่เป็น ๑๐๐ (๑๐๘)* ล้านลูกบาศก์เมตร. ภายใน ๒๔ ชั่วโมงก็เป็น ๔๐๐ (๔๓๒)* ล้านลูกบาศก์เมตร. ก็ไม่รู้จะเอา วันเดียว ๔๐๐ (๔๓๒)* ล้านลูกบาศก์เมตรที่ลงมาที่ต้องเอาออกไปไว้ที่ไหน สู้เท่าไรๆ ก็ไม่ไหว. ยิ่งถ้าสูบแล้วหมุนเวียนกลับมา ก็ยังไม่ไหว.

* ตัวเลขคือ ตัวเลขโดยประมาณ. ตัวเลขในวงเล็บคือ ตัวเลขที่ละเอียดกว่า.

One mode of operation would be to retain the water uphill by keeping it in the dams; there are two big dams: the King's Dam and the Queen's Dam.¹⁸ This year the King's has retained 9,000 million cubic meters to prevent it from coming down and flooding the plains. The Queen's retained 6,000 to 7,000 million cubic meters. This is without reckoning the amount that was already retained in the dams. If it hadn't been for these two dams, more than 20,000 million cubic meters would have come down to submerge Bangkok and what would have happened? That is why it is a very good thing that the Prime Minister has said that the Pasak Project will be implemented. It will help to lighten the miseries because 800 million cubic meters will be kept in that dam. Therefore, 800 million cubic meters will be held uphill. Moreover, when there is a water shortage, this reserve can be released to make a good use of it.

Now I would like governors of the provinces in the Chao Praya River basin to come up here and see the 2 or 3 maps that have been prepared. They have not brought them yet. Please bring the first one. This first one will show the path of the water through the different provinces. Tell the official who made the preparations to bring it now. This is a map of Thailand with the scale of 1:1,250,000. You should be able to follow the path. Now I am going to be a sort of a lecturer. Please give me some pens.

¹⁸ The King's Dam means the Bhumibol Dam. The Queen's Dam means the Sirikit Dam.

วิธีปฏิบัติอย่างหนึ่งก็คือต้องเก็บน้ำไว้ข้างบน แบบที่เก็บไว้ในเขื่อน ก็มีเขื่อนใหญ่ ๒ เขื่อน. เขื่อนพระราชากับเขื่อนพระนางเจ้า.^{๙๙} เขื่อนพระราชาก็เก็บในครั้งนี่ เก็บกักเอาไว้ไม่ให้ลงมาท่วม ๙ พันล้านลูกบาศก์เมตร. เขื่อนพระนางเจ้าฯ ประมาณ ๖ - ๗ พันล้าน ที่กักเอาไว้. ไม่นับที่เคยมีอยู่เดิม. ถ้าไม่ได้เขื่อน ๒ เขื่อนนี้ น้ำทั้งหมดประมาณ ๒ หมื่นล้าน จะลงมาถล่มกรุงเทพฯ ทั้งหมด แล้วจะเป็นอย่างไร. ฉะนั้นที่ท่านนายกฯ บอกว่าโครงการป่าสักจะปฏิบัติ ก็น่าจะดี น่าจะช่วยให้สามารถที่จะบรรเทาความเดือดร้อน เพราะว่า ๘๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรจะเก็บเอาไว้ได้. ฉะนั้น ๘๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรนี้เก็บเอาไว้. และตอนน้ำน้อยลง ก็ยังปล่อยออกมา แล้วเอามาใช้ประโยชน์ได้.

ตอนนี้อายุที่จะทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในลุ่มน้ำเจ้าพระยานี้ ได้มาดูแผนที่ที่เตรียมมา ๒ ชุด ๓ ชุด. เขายังไม่เอามา. ขอชุดแรก. อันแรกจะแสดงให้เห็นว่าน้ำผ่านจังหวัดอะไร. ก็ขอให้เจ้าหน้าที่ เอามาตามที่บอกไว้. อันนี้เป็นแผนที่ประเทศไทย มาตราส่วน ๑ : ๑,๒๕๐,๐๐๐. อันนี้ก็คงพอดูได้. ตอนนี้จะขอเป็นวิทยากรหน่อย. เดี่ยวขอปากกาดินสอ.

^{๙๙} เขื่อนพระราชฯ คือ เขื่อนภูมิพล เขื่อนพระนางเจ้าฯ คือ เขื่อนสิริกิติ์

His Majesty the King as the lecturer.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นวิทยากร

Bangkok is here (location 2). The Chao Praya River passes Nakorn Sawan (location 1). Nakorn Sawan, here, is the junction of all the rivers that come from the North, except the Pasak River that comes to join at Ayudhaya. I am going to trace the river upward. Here is approximately the Chao Praya River. Here is Nakorn Sawan (location 1). Here (location 2) is Bangkok. The followings come from the North: the Ping River (location 3), the Wang River (location 4), the Yom River (location 5), the Nan River (location 6).

All the water comes down; if there are no dams or nothing that will stop that water from freely flowing down, it will surely flood this place here because it flows at the rate of 5,500 cubic meters per second, more than 400 million cubic meters per day. But there are projects. About here (location 7), there is a dam, the King's Dam, and about here (location 8) is the Queen's Dam which retains the water in this basin, and in this basin here (location 9) is a small dam, not very big, the Kiu Lom Dam which retains some water. We can see that some water that flows down in this area is not retained. Apart from this, there is some sidelflow that comes from the Pasak River which will be retained by the Pasak Dam Project, around here (location 10). So, if the Pasak Dam Project is implemented as the Prime Minister has promised, the water in this basin will be retained.

กรุงเทพฯ อยู่ที่นี่ (จุดที่ ๒). แม่น้ำเจ้าพระยาผ่านนครสวรรค์ (จุดที่ ๑). นครสวรรค์นี้เป็นจุดรวมน้ำจากภาคเหนือทั้งหมด นอกจากแม่น้ำป่าสักที่มาลงที่อยุธยา. บนแผนที่อันนี้เราจะขีดจากล่างขึ้นไป โดยประมาณ. นี่แม่น้ำเจ้าพระยา. นี่นครสวรรค์ (จุดที่ ๑). กรุงเทพฯ (จุดที่ ๒). ส่วนนี้มาจากทางเหนือ. แม่น้ำปิง (จุดที่ ๓). แม่น้ำวัง (จุดที่ ๔). แม่น้ำยม (จุดที่ ๕). แม่น้ำน่าน (จุดที่ ๖).

น้ำทั้งหมดนี้ลงมา ถ้าไม่มีเขื่อน ไม่มีอะไรกั้น ลงมาตามสบาย ที่นี้น้ำจะท่วมแน่นอน เพราะว่าลงมามากกว่า ๕,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที หมายความว่ามากกว่า ๕๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน. แต่ว่า มีโครงการคือเขื่อนแควนี้ (จุดที่ ๗) มีเขื่อนที่เรียกว่าเขื่อนพระราชา และมีเขื่อนแถวๆ นี้ (จุดที่ ๘) เขื่อนพระนางเจ้าฯ ซึ่งเก็บน้ำในลุ่มน้ำนี้. และในลุ่มน้ำนี้ ที่นี้ (จุดที่ ๙) มีเขื่อนเล็กๆ ไม่ใหญ่นัก คือเขื่อนกั้วลม เก็บน้ำไว้บ้างเล็กน้อย. จะเห็นได้ว่าน้ำที่ลงมานี้ ที่ไม่มีการเก็บกักมีอยู่บ้าง. นอกจากนั้นก็มีน้ำที่มาข้างๆ นี้ ที่มาจากแม่น้ำป่าสัก ซึ่งต่อไปจะมีโครงการป่าสัก ซึ่งอยู่ประมาณแถวนี้ (จุดที่ ๑๐). ตกลงถ้ามีโครงการป่าสักที่นายกฯ บอกว่าจะทำก็จะกักน้ำในลุ่มนี้.

There are the Queen's Dam Project, the King's Dam Project, the Kiu Lom Dam¹⁹ and if this (the Yom River) project is completed, it will somewhat help to control the situation. In this area (location 11) are the Chiangmai Province, the Lampun Province, the Tak Province and the Kamphaengpetch Province. Here are the Nan Province and the Prae Province where there are some problems. The Prime Minister has visited nearly everywhere and others have also been there, coming back puzzled, not knowing what to do, or what action to take in order that the water will not come down spreading havoc. This concerns Chiangmai, Lampun down to Tak. As for Mae Hong Son, it is outside the basin; the water from there goes down to the Salween.

I wonder if the Chiangmai governor is present. Those from Chiangmai, Lampun or other provinces upstream from the King's Dam, please come up here on the stage. Here we don't know what the flood situation around Chiangmai is. Here (location 12) are the Mae Ngad²⁰ Dam and the Mae Kuang Dam.²¹ Now I would like the governor to show me the areas where there are floods.

¹⁹ Kiu Lom Dam, situated in Muang District of Lampang Province, has a capacity of approximately 112 million cubic meters.

²⁰ Mae Ngad Dam, completed in 1985, has a capacity of approximately 265 million cubic meters.

²¹ Mae Kuang Dam, completed in 1992, has a capacity of approximately 263 million cubic meters.

มีโครงการเชื่อมพระนางเจ้าฯ เชื้อนพระราชา เชื้อนกัวลม^{๑๙} ก็จะเหลือโครงการนี้ (นายม) ที่จะช่วยได้พอสมควร. ตรงนี้ (จุดที่ ๑๑) ตอนบนเป็นจังหวัดเชียงใหม่ ถัดลงมาจังหวัดลำพูน จังหวัดตาก และจังหวัดกำแพงเพชร. นี่จังหวัดน่าน และ จังหวัดแพร่ ที่เกิดเรื่อง ท่านนายฯ ไปเยี่ยมเกือบทุกแห่ง และคนอื่นก็ไปเยี่ยม แล้วกลับมาถึง ไม่รู้จะทำอย่างไร ไม่รู้จะปฏิบัติอย่างไร เพื่อที่จะไม่ให้กำลังมารังควาน. สำหรับเชียงใหม่ ลำพูน ลงมาถึงตาก. ด้านแม่ฮ่องสอน นี่ไม่จำเป็น เพราะเขาไปลงสาละวิน.

ไม่รู้ว่ามีข้าราชการจังหวัดเชียงใหม่อยู่หรือเปล่า. จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน หรือ จังหวัดที่อยู่เหนือเชื้อนพระราชา ขึ้นมาบนนี้เลย. ตรงนี้ไม่เห็นว่าการสนทนาระหว่างน้ำท่วมแถวเชียงใหม่ มีอะไรบ้าง. ตรงนี้ (จุดที่ ๑๒) มีเชื้อนแม่จิด^{๒๐} กับเชื้อนแม่กวง.^{๒๑} ตอนนี้อยากที่จะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมาบอกว่า ตรงไหนมีน้ำท่วม.

^{๑๙} เชื้อนกัวลม ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านแสง อำเภอเมืองลำปาง มีความจุอ่างเก็บน้ำประมาณ ๑๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตร

^{๒๐} เชื้อนแม่จิดสมบูรณ์ชล สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ มีความจุอ่างเก็บน้ำประมาณ ๒๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

^{๒๑} เชื้อนแม่กวงอุดมธารา สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีความจุอ่างเก็บน้ำประมาณ ๒๖๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

(The governor of Chiangmai²² — May it please Your Majesty, in Chiangmai, this year there have been floods only in the vicinity of both banks of the Ping River.)

So below the Mae Ngad and the Mae Kuang Dams, there were no floods, were there?

(The governor of Chiangmai — Downstream from the Mae Ngad and the Mae Kuang, there were only light floods, Your Majesty.)

Once I went and inquired the local people about the Mae Ngad River. They said that the Mae Ngad River was very wild. I asked them at that place if it was the Mae Ngad or the Mae Ping, and if the Mae Ping was as wild. They answered that the Mae Ping was not so wild, but the Mae Ngad here, was wild. They then asked that we build a weir. At that time, there was a weir at that place, but it broke down every year. So the idea to build a dam emerged. This happened many years ago; I don't remember how many years ago it was that the Mae Ngad Dam was built.

(The governor of Chiangmai — That was more than ten years ago.)

It was begun more than twenty years ago. The Mae Ngad has become much tamer. When waters came, the Mae Ngad Dam filled up. It took some time to fill up so the Mae Ngad River downstream of the dam is tamer. But it is still wild; it still floods Chiangmai City. But the last floods were not so severe and were limited to the city area and lasted only a few days due to these two dams.

²² Mr. Virachai Naewboonnien.

(ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่^{๒๒} - ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท จังหวัดเชียงใหม่ นั้น ปีนี้น้ำท่วม เฉพาะบริเวณริมฝั่งสองข้างแม่น้ำปิง พระพุทธเจ้าข้า.)

ได้แม้งัด ได้แม่งวง ไม่ท่วมใช่ไหม?

(ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ - ได้แม้งัด แม่งวงมีท่วมเล็กน้อย พระพุทธเจ้าข้า.)

แม้งัดนี้เคยไปไต่ถามชาวบ้าน. ชาวบ้านบอกว่าแม้งัดนี้ดูมาก. เราไปถามว่า ที่ตรงนี้เป็นแม้งัดหรือแม่งิง และถามว่า แม่งิงดูไหม. เขาตอบว่าแม่งิงไม่ค่อยดูนัก แต่แม้งัดนี้ดู. เขาเลยขอให้สร้างฝาย. ตอนนั้นมีฝายอยู่แล้ว แต่พังทุกปี. เลยทำให้คิดว่าจะต้องสร้างเขื่อน. อันนี้ก็หลายปีมาแล้ว จำไม่ได้กี่ปี ที่เขื่อนแม้งัดสร้างมา.

(ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ - สิบกว่าปี.)

แต่เริ่มมา ๒๐ ปีแล้ว ทำให้แม้งัด หายดูไปมาก. น้ำมาแล้วก็เต็มแม้งัด. กว่าจะเต็มก็ใช้เวลานาน จึงทำให้ตรงข้างล่างแม้งัดนี้ไม่ค่อยดู. แต่ก็ยังดู ท่วมที่ตัวเมืองเชียงใหม่. หมายความว่า มีที่ท่วมอย่างเดือดร้อน ก็อยู่ที่อำเภอเมือง. ท่วมไม่กี่วัน เพราะว่ามีสองเขื่อนนี้ได้ช่วย.

^{๒๒} นายวีระชัย แนวนฤญเนียร

Is the governor of Lampun here? In fact, it is not necessary; Lampun is Chiangmai's neighbor. Lampun is dry; water is scarce.

(The governor of Chiangmai — There was no flood in Lampun.)

There was no flood because there was no water. In Lampun, I have a friend, at the district of Li. I asked him if there was any rain. He said, "No rain." So I sent for the rainmaking team to make rain in Lampun at Li District. My friend said, "I saw an airplane flying past the small dam that was the target. Passing the target, the plane released some chemicals." Usually, when it rains, it comes only in a light drizzle. But that day, my friend went to see the dam and he said, "Oh! They hit the bull's-eye; it came plop right in the dam." This is rainmaking! But the floods were not the result of rainmaking. The water that flooded Chiangmai came down and was caught in the King's Dam in the vicinity of Tak. There was not so much flooding. So this is it, about what concerns the governor of Chiangmai. That is all about Lampun. We can move on to Tak Province. Is the governor of Tak here?

Are the governors of Nan and Uttaradit here? The governor of Nan is present. Is the governor of Uttaradit here? ... He is not here. It does not matter; the governor of Nan can speak in his stead. In the province of Nan, have there been any floods or not?

(The governor of Nan²³ — On both banks of the Nan River and in some areas of the Wa River, the Muab River, and part of the Yao River, Sir.)

²³ Mr. Sujarit Nantamontry.

ผู้ว่าฯ ลำพูนอยู่หรือเปล่า. ที่จริงลำพูนไม่ต้อง ก็เป็นเพื่อนบ้านของ เชียงใหม่. ลำพูนนั้นก็แห้ง ไม่ค่อยมีน้ำ.

(ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูนไม่ท่วม.)

ไม่ท่วมเพราะไม่มีน้ำ. ที่ลำพูนเรามีเพื่อนอยู่ที่นั่น ที่อำเภอสี. เราถาม ว่าฝนลงไหม. ไม่ลง. เสร็จแล้วเราก็บอกให้เครื่องบินฝนเทียมไปทำฝน ที่ลำพูน ที่อำเภอสี. เพื่อนเขาบอกว่าเห็นเครื่องบินผ่าน ตรงเขื่อนเล็กๆ ที่สร้างไว้. เขา บอกว่าเป็นเป้าหมาย เครื่องบินผ่านมาแล้วก็โปรยวัสดุเคมี. เขาบอกว่าโดย มากฝนลงมาเพียงปรอยๆ. แต่ว่าวันนั้นเขาไปดูที่เขื่อน. เขาบอกว่า “แหมเล็ง ดีเหลือเกินลงผลวะ ลงในเขื่อน”. ก็ทำฝนเทียมที่นี้. แต่น้ำที่ท่วมไม่ใช่ฝนเทียม. น้ำที่ท่วมที่เชียงใหม่นี้ มาถูกกักที่เขื่อนพระราชา แดงตาก. ก็ดูเหมือนไม่ค่อย มีท่วม. เรื่องของผู้ว่าฯ ก็มีแค่นี้ ของผู้ว่าฯ เชียงใหม่ ลำพูนแล้ว ก็ลงมาถึง ตากเลย... ผู้ว่าฯ ตากอยู่ไหม.

ผู้ว่าฯ น่าน กับ อุตรดิตถ์ มาหรือเปล่า? ผู้ว่าฯ น่านมา. ผู้ว่าฯ อุตรดิตถ์ มาหรือเปล่า? ... ไม่ได้มา. ไม่เป็นไร น่านพูดแทนได้. ที่จังหวัดน่านมีน้ำท่วม อะไรบ้างหรือเปล่า?

(ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน^{๒๓} - บริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำน่านและบริเวณ ริมน้ำว่า น้ำมวบ และน้ำยาวบางส่วน พระพุทธเจ้าข้า.)

^{๒๓} นายสุจริต นันทมนตรี

Here (location 13) is the Nan River which flows down to Nan. Here, there are floods. And the Wa River is here.

(The governor of Nan — The Wa River in the area of the Tha Wang Pha District, Sir. The Muab River, in the area of the Viangsa District, Sir.)

They are in this area (the King points at the basin of the three rivers). And do you know whether there have been floods in Uttaradit too?

(The governor of Nan — Sir, Uttaradit is downstream.)

Have there been any floods?

(The governor of Nan — There have been severe floods, Sir. Severe because there are no dams. Uttaradit is downstream of the dam.)

Downstream of this dam is where there are floods.

(The governor of Nan — When water was released from the Sirikit Dam, it went down to the province of Uttaradit.)

The water went down because the Sirikit Dam is not big enough. The water had to be released from the dam. The dam was 100% full. The in-flowing water had to be released.

(The governor of Nan — Sir, I beg your permission to give Your Majesty some data. If there are some dam constructions on the Wa River, the Yao River, and the Muab River in Nan Province, it could relieve all the problems, Sir.)

Do you mean the Wa River, the Muab River that are in this vicinity? (the King points at the rivers on the map.)

ที่นี่ (จุดที่ ๑๓) น้ำน่าน ลงมาถึงเมืองน่าน ที่นี้ท่วม. น้ำว่าก็อยู่นี้ ตรงนี้.
(ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน - น้ำว่าบริเวณอำเภอท่าวังผา พระพุทธเจ้าข้า. น้ำมวบ
บริเวณอำเภอเวียงสา พระพุทธเจ้าข้า.)

บริเวณแถวๆ นี้ (ทรงชี้ลุ่มน้ำทั้งสาม). แล้วทราบหรือเปล่า อุดรดิตถ์
ก็มีน้ำท่วม.

(ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน - อุดรดิตถ์ก็อยู่ท้ายน้ำ พระพุทธเจ้าข้า.)

มีท่วมหรือเปล่า?

(ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน - มาก พระพุทธเจ้าข้า. มากก็เพราะไม่มีเขื่อน
อยู่ท้ายเขื่อน.)

ท้ายเขื่อนนี้ ที่นี้ก็ท่วม.

(ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน - เมื่อเปิดน้ำจากเขื่อนสิริกิติ์ แล้วก็ไปที่จังหวัด
อุดรดิตถ์.)

ก็ลงไปเพราะว่าเขื่อนสิริกิติ์นี้ไม่ใหญ่พอ. ต้องปล่อยน้ำออก. มันเต็ม
๑๐๐ เปอร์เซ็นต์. น้ำมากก็ต้องปล่อยออก.

(ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน - ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายข้อมูล พระพุทธเจ้าข้า.
ถ้าได้มีการสร้างเขื่อน ที่น้ำว่า น้ำยาว และน้ำมวบ ที่จังหวัดน่าน ก็จะบรรเทา
เรื่องทั้งหมดได้ พระพุทธเจ้าข้า.)

ก็หมายความว่า น้ำว่า น้ำมวบ ที่อยู่แถวนี้. (ทรงชี้แม่น้ำบนแผนที่)

(The governor of Nan — And part of the Yao River, Sir. These three rivers flow into the Sirikit Dam and they flow rather swiftly because the slope is rather steep — from the altitude of 1,900 (meters) down to 1,700 (meters). When they come down to the district of Viangsa, the difference of altitude is greater than 200 (meters). Three big rivers. And the water flows rather swiftly, Sir.)

Make a note of that and send a memorandum to the Prime Minister so that ...

(The governor of Nan — I would like to report to Your Majesty. These projects have been studied and there have already been several construction plans by the Ministry of Science. But I do not know why no budget has been provided.)

So the Prime Minister, in his capacity as the Minister of Interior, has heard the report about these projects. Anyhow, there must be cooperation from all sides: those from the Ministry of Interior, the Irrigation Department, the Ministry of Agriculture. If these projects can be implemented, it may alleviate the trouble caused by the release of surplus water from the Queen's Dam. The release of that water creates trouble for many provinces, Uttaradit, down to Pitsanulok, and then...

(The governor of Nan — also the province of Pichitr, Sir.)

(ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน - และน้ำยาวบางส่วน พระพุทธเจ้าข้า. ๓ ลำน้ำนั้นลงมาที่เขื่อนสิริกิติ์ ซึ่งไหลค่อนข้างจะเร็ว เพราะว่าระดับสูง. ความลาดชันสูงมาก พระพุทธเจ้าข้า. จากระดับ ๑๙๐๐ ลงมา ๑๗๐๐. ลงมาถึงอำเภอเวียงสาที่ ระดับ ๒๐๐ กว่า พระพุทธเจ้าข้า. ๓ ลำน้ำใหญ่ๆ พระพุทธเจ้าข้า. น้ำค่อนข้างเร็ว พระพุทธเจ้าข้า.)

จดไว้แล้วรายงานมาให้ท่านนายกฯ ทราบ. เพราะว่าจะได้...

(ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน - ขอถวายรายงาน. เรื่องนี้ได้มีการศึกษาและก็มีโครงการว่าจะสร้าง ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ หลายครั้งแล้ว. แต่ไม่ทราบว่าเป็นเพราะอะไร จึงไม่ได้รับงบประมาณ พระพุทธเจ้าข้า.)

เรื่องนี้ก็มาฟังแถลงแล้ว ในฐานะเป็นรัฐมนตรีมหาดไทย. ทั้งนี้ก็ต้องมีความร่วมมือของหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายมหาดไทย ทั้งฝ่ายชลประทาน กระทรวงเกษตรฯ. ถ้าทำโครงการเหล่านี้ได้ ก็อาจจะช่วยบรรเทาให้ต้องเดือดร้อน เพราะเขื่อนพระนางเจ้าฯ จะต้องปล่อยน้ำลงมา. การปล่อยน้ำลงมาก็ทำให้เดือดร้อนหลายจังหวัด อุตรดิตถ์ แล้วลงมาถึงพิษณุโลก แล้วก็...

(ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน - จังหวัดพิจิตรด้วย พระพุทธเจ้าข้า.)

Down to Pichitr. That means that the province of Uttaradit, then Pitsanulok and Pichitr, suffered floods because of the absence of these three dams which would have lightened the distress. This area (location 14) suffered from the flood. In the Chiangmai area, the trouble is minor. But in this area it is serious.

In this area, water comes also from the Yom River basin and causes trouble in Prae, Sukhothai and Pitsanulok because that water comes down in this direction. Something has to be done; the water that comes down here also comes down into the Chao Praya River. On the Chao Praya River, there is a dam at Chainat (location 15). Chainat is here. The Chainat Dam is not a reservoir; it is a diversion dam. This kind of dam retains only a small amount of water. That will be all for the governor of Nan.

We know that here (the province of Prae) there is trouble resulting from the trouble in the province of Nan. Is the governor of Prae here? If the governor of Prae has not come, I won't blame him, because if all the governors are here, then who will govern?

ลงมาพิจิตร. ก็หมายความว่าจังหวัดอุตรดิตถ์ แล้วก็พิษณุโลก และพิจิตร มีความเดือดร้อนของน้ำท่วม เพราะเหตุว่าตรงนี้ไม่มีเขื่อน ๓ เขื่อนนั้นซึ่งจะช่วยบรรเทา. แลวนี่ (จุดที่ ๑๔) เป็นที่ที่เดือดร้อน. ด้านเชียงใหม่ไม่เดือดร้อนมาก. แต่ด้านนี้เขาเดือดร้อน.

ส่วนนี้ น้ำที่จะมาจากทางน่ายม ทำให้ แพร่ สุโขทัย พิษณุโลกเดือดร้อน เพราะน้ำลงมาอย่างนี้. ก็จะต้องพิจารณาที่จะทำอะไรอย่างหนึ่งอย่างใด คือว่า น้ำลงมานี้ก็ลงมาในแม่น้ำเจ้าพระยาด้วย. แม่น้ำเจ้าพระยามีเขื่อนที่ชัยนาท (จุดที่ ๑๕). ชัยนาทอยู่นี้. เขื่อนชัยนาทนี้ไม่ใช่เขื่อนเก็บกักน้ำเป็นเขื่อนทดน้ำ. แต่เก็บกักได้นิดเดียว อยู่ที่นี่. สำหรับผู้ว่าราชการจังหวัดน่านก็มีแค่นี้.

ได้ทราบว่ ที่นี้ (จังหวัดแพร่) มีความเดือดร้อน เพราะมาจากความเดือดร้อนของจังหวัดน่าน. ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่มาหรือเปล่า. ถ้าผู้ว่าจังหวัดแพร่ไม่มาก็ไม่ว่าอะไร เพราะว่าถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดมาที่นี้ทั้งหมด ใครจะปกครอง.

And then, there are the assistant governors, the district officers, the sub-district officers, who have been reported to go into monkhood. If they all go into monkhood, then who will govern? It has been reported to me officially that all these officials would go into monkhood in my honor. I said that I was pleased and grateful, but I wrote in the answer, "Who will govern?" — I don't know if my comment has been sent or not. Probably the Local Administration Department can give me the answer. But it is good that they did not come. They can then carry on with their duties. Or are they somewhere else? I don't know. Anyhow, the provincial governors have their duties to govern, to look after their provinces for the well-being of the people. After the floods, it is imperative that there should be senior officials to look after all local activities.

Just now, the governor of Nan has suggested the construction of three dams; that is a very useful suggestion; he has pinpointed the problem because the three dams will be able to retain the water. It will alleviate the sufferings of the areas downstreams that are flooded caused by the release of water from the Queen's Dam.

แล้วก็มีปลัดจังหวัด มีนายอำเภอ ปลัดกิ่งอำเภอต่างๆ ที่บอกว่าจะบวชจะบวชแล้วใครจะปกครอง? เขาเขียนมาบอกว่าปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดกิ่งอำเภอ ต่างๆ จะบวชถวายพระราชกุศล. เราก็บอกว่ายินดี อนุโมทนา แต่ว่าเขียนไว้ - ไม่ทราบว่าจะตอบไปหรือเปล่าว่า - เขียนว่าใครจะปกครอง? ต้องถามกรมการปกครอง. แต่ว่าดีแล้วที่เขาไม่มา. เขาจะได้ดูแลปกครอง. หรือเขาไปไหนไม่ทราบ. “แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ว่าราชการจังหวัด มีหน้าที่ที่จะปกครอง ที่จะดูแลในเขตของตัวเอง เพื่อที่จะให้มีความร่มเย็นเป็นสุข. ซึ่งหลังจากมีน้ำท่วมนี้ก็จำเป็นที่จะให้มีผู้ใหญ่ดูแลและปฏิบัติงาน.

อย่างผู้ว่าฯ จังหวัดน่านตะกี้ มาเสนอ ๓ เชื่อนี่ก็เป็นประโยชน์ดีมาก. สามารถที่จะจัดตรงจุดที่ถูกต้อง เพราะว่าถ้ามี ๓ เชื่อนี้ ก็จะสามารถที่จะเก็บน้ำเอาไว้ได้. ก็จะมีบรรเทาความเดือดร้อน ของบริเวณที่ถูกน้ำท่วมด้านล่าง เนื่องจากการปล่อยน้ำจากเขื่อนพระนางเจ้าฯ.

As for Pitsanulok, there is another side-flow. The Khwae Noi (the Minor Stream) — I cannot see so well but I think it is around here (to the East of Pitsanulok) —. On this river, there are no projects yet. It should be done in order to retain the water that comes from the Chatrakarn District. This project could draw some protests from some quarters on why such dams should be constructed and on what benefit would be derived from them. Well, we have already witnessed the usefulness of these two dams (the two big dams). Without these two dams, here, the central plains would have suffered more severe floods. The floods would not have been this limited but the whole area would have been flooded.

Coming further down, we arrive here, at the Chainat Dam. From the Chainat Dam, water flows down in diverging ways. It branches out this way (location 16, to the West), which can alleviate the flooding. But the water that comes down this way (to the South) and this way (to the South-South-East) will flood this whole area. Therefore, something must be done to relieve the distress and to reduce the extension of the floods.

ส่วนที่พิษณุโลกก็มีน้ำที่ไหลลงมาจากข้างๆ อีกสายหนึ่ง. แควน้อยซึ่งจะต้องทำ - ตาไม่ค่อยดี มองไม่ค่อยเห็น แต่เข้าใจว่าอยู่แถวนี้ (ทางตะวันออกของพิษณุโลก) - อันนี้ก็ยังไม่ทำอะไร. ซึ่งจะต้องทำเพื่อเก็บกักน้ำที่มาจากอำเภอชาติตระการ. อาจจะมีคนค้านว่าทำไมทำเขื่อนพวกนี้ แล้วว่ามีประโยชน์อะไร. ก็เห็นแล้วประโยชน์ของเขื่อนใหญ่ ๒ เขื่อนนี้. ถ้าไม่มี ๒ เขื่อนนี้ ที่นี้จะท่วมยิ่งกว่า. จะไม่ท่วมเพียงแค่นี้ จะท่วมทั้งหมด.

มาถึงตรงนี้ ก็มาถึงเขื่อนชัยนาท. จากเขื่อนชัยนาท น้ำก็ลงแยกออกมาอย่างนี้. แยกออกมาทางนี้ (จุดที่ ๑๖ ด้านตะวันตก) เป็นการบรรเทาน้ำท่วม. แต่น้ำที่ลงมาทางนี้ (ทางทิศใต้) กับทางนี้ (ทางทิศใต้เฉียงทางตะวันออกเล็กน้อย) ทำให้บริเวณนี้ทั้งบริเวณท่วม. ฉะนั้นต้องมีวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนไม่ให้ทั้งหมดนี้ ท่วมนานเกินไป.

I have not yet inquired about the flow of water from Tak, passing through Kamphaengpetch, to Nakorn Sawan. This is perhaps not necessary because we already know that Nakorn Sawan was flooded, very deeply, submerging the head; this resulted from insufficient retention of water here (of the Wang River at the Kiu Lom Dam). In between, there are no other water retention areas. On this side (the Mae Wong River basin, on the Western side), there is also no retention area. Here (the Yom River), there is no retention area either. All this water comes down to Nakorn Sawan (location 17) which is a low-lying area. Water from the side-flows has worsened the floods here. There have been efforts to disperse the water on both sides, but it is not sufficient.

Furthermore, you have to know that the water that flows down will collide with the water that flows up due to the high tide (location 18, from Paknam). The tide which pushes up the water, does it in cycles. This coincides with the twelfth month tides, when the river is full. It is the time when the water coming down from the North collides with the tides coming up. This affects the Bangkok area up to Ayudhaya because water will not be able to flow down. Therefore, a plan must be implemented to prevent this. One way to correct this situation is to bring the water from here (location 19, East of Ayudhaya) out toward the East. And, if it can be done, bring the water that is in this area (location 20, West of Ayudhaya), down to here, (the Tachin River). All this will lighten the damage due to the water that surges up. Therefore, a way must be found to let the water that comes from the North go out into the sea. This is the origin of the "Monkey Cheek Project". The "Monkey Cheek Project" needs some explanation.

ยังไม่ได้ได้ตามเกี่ยวข้องกับน้ำที่ลงมาจากตาก ผ่านกำแพงเพชรถึง นครสวรรค์. อาจจะไม่จำเป็นเพราะเราก็คือทราบว่านครสวรรค์น้ำท่วม น้ำท่วม เลยหัว เพราะว่าเก็บที่นี้ (น้ำวังที่เขื่อนกั้วลม) ไม่พอ. ตามทางนี้ไม่มีที่เก็บอื่นๆ. ทางนี้ (ลุ่มน้ำแม่วังทางตะวันตก) ก็ไม่ได้เก็บไว้. ตรงนี้ (น้ำยม) ก็ไม่ได้เก็บ. ทั้งหมดนี้ก็ลงมาถึงนครสวรรค์ซึ่งเป็นแอ่ง (จุดที่ ๑๗). น้ำจากข้างๆ ก็ลงมา ทำให้ท่วมมากที่นี้. มีการพยายามกระจายน้ำออกไป ๒ ข้างแล้ว แต่ก็ยังไม่พอ.

อนึ่งต้องให้ทราบว่าน้ำที่ลงมานี้ จะปะทะกับน้ำทะเลที่หนุนขึ้นไป (จุดที่ ๑๘ ทางปากน้ำ). น้ำทะเลที่หนุน ก็เป็นจังหวัดๆ. และพอดีเวลาเดือนสิบสอง น้านองเต็มตลิ่ง. เวลานี้ ที่น้ำข้างบนลงมา และน้ำข้างล่างก็ขึ้นไป ไปชนกัน. ทำให้ที่กรุงเทพฯ จนกระทั่งถึงอยุธยา น้ำไหลลงไม่ได้. ฉะนั้นจะต้องหาวิธี แก้ไข. ที่ทำได้คือ พยายามให้น้ำที่อยู่ที่นี่ (จุดที่ ๑๙ ทางตะวันออกของ อยุธยา) ออกมาทางนี้ (ทางตะวันออก). แล้วถ้าจะทำได้ ให้น้ำที่อยู่แถวนี้ (จุดที่ ๒๐ ทางตะวันตกของอยุธยา) ลงมาแถวนี้ (ทางแม่น้ำท่าจีน). ทั้งนี้ เพื่อ บรรเทาความเดือดร้อน เนื่องจากน้ำที่เอ่อขึ้นไป. ฉะนั้นต้องหาวิธีให้น้ำที่ลงมาจากทางเหนือออกไปสู่ทะเลได้. จึงเกิด “โครงการแก้มลิง”. “โครงการแก้มลิง” นี้ จะต้องอธิบายนิดหน่อย.

Please bring me the white board, because this map can hardly be understood now. The "Monkey Cheek" lies along this area (location 21, along the coastline); it is between the Thachin River and the Bangpakong River. Here is the Chao Praya River (location 22). The mouth of the Chao Praya River is rather wide. When the tide comes up, it is not so strong. But coming here (location 23), near the Krung Thep Bridge, the Taksin Bridge, the Rama VII and the Memorial Bridge, the river is narrower. Coming to this point (location 23), the up-surfing water (location 24) and the water that comes from the North, collide at this point. The water, therefore, overflows the banks into here (location 25). On the East bank, the Bangkok side, the water does not overflow because the banks are higher. However, on the West bank, the Thonburi side, when the water floods in, it stays there. At high tide, the water comes in here. At low tide, the water cannot flow out in time because the water must flow down at the same time as the water coming from the North. Therefore, the flow is one-way. The water does not recede. As the water does not go down, the roads, the most notorious being the Charoen Nakorn Road and the Charan Sanitvongs Road (location 26), are flooded. These two roads have been flooded for two months.

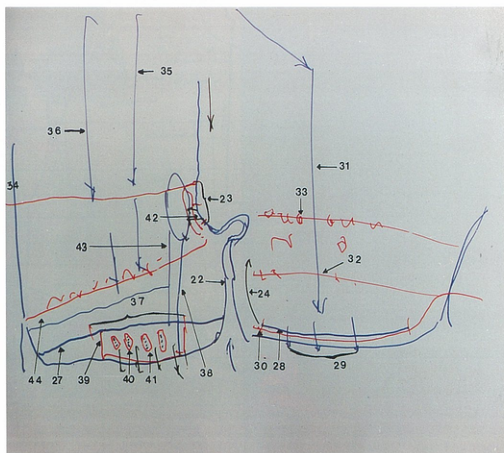

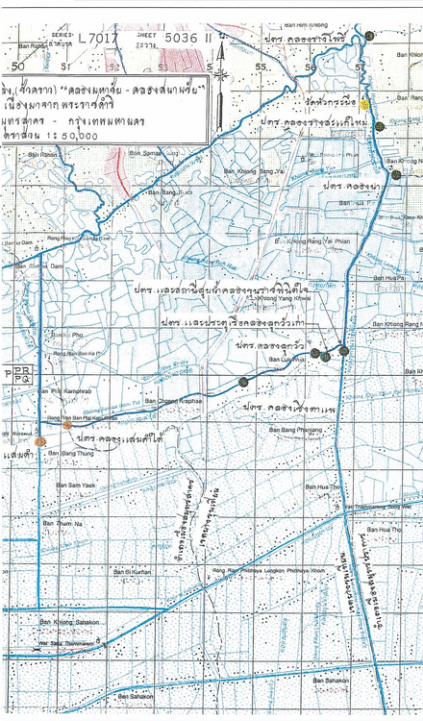
ขอผ่านขาว เพื่อที่จะมาขีดให้ดู เพราะแผนที่นี้ ดูไม่รู้เรื่องแล้ว. แก้มลิง
มันอยู่ที่นี้ (จุดที่ ๒๑) อยู่ตรงระหว่างแม่น้ำท่าจีน แม่น้ำบางปะกง. นี่แม่น้ำ
เจ้าพระยา (จุดที่ ๒๒). แม่น้ำเจ้าพระยานี้ ตอนแรกนี้กว้าง. เวล่าน้ำทะเลขึ้น
ก็ขึ้นไม่แรงนัก. แต่มาถึงตรงนี้ (จุดที่ ๒๓) ใกล้สะพานกรุงเทพ สะพานพระเจ้า
ตากสิน สะพานพระราม ๗ และสะพานพระพุทธยอดฟ้า. ตรงนี้แม่น้ำแคบลง.
มาถึงที่ตรงนี้ (จุดที่ ๒๓) น้ำขึ้น (จุดที่ ๒๔) กับน้ำที่ลงมาจากทางเหนือชนกัน
ที่นี่. น้ำจึงล้นออกมา (จุดที่ ๒๕). ด้านกรุงเทพฯ ด้านฝั่งตะวันออกนี้ น้ำ
ไม่ค่อยเข้า เพราะตลิ่งสูงกว่า. ด้านธนบุรี ด้านตะวันตก เมื่อน้ำเข้าไปแล้ว ก็
ไปขังอยู่. เวล่าน้ำขึ้น ก็เข้ามาที่นี่. เวล่าน้ำลงน้ำก็ออกมาไม่ทัน เพราะน้ำที่จะ
ลงต้องลงพร้อมกับน้ำที่มาจากเหนือ. จึงเข้าทางเดียว. น้ำไม่ค่อยลง. เมื่อน้ำ
ไม่ลง ถนนที่ได้ยินชื่อมากที่สุดก็คือ ถนนเจริญนครกับถนนจรัญสนิทวงศ์ (จุดที่
๒๖) ก็ท่วม. ถนนสองถนนนี้ท่วมมาเป็นเวลา ๒ เดือน.

His Majesty the King as the lecturer.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นวิทยากร

Map representing the network of canals on the Western side of the Chao Praya River.

Here (location 27, on the Western side), there is the Sanpasamit Canal, from Samutprakarn to Samutrsakhorn. There are no canal locks. Here (location 28, on the Eastern side) is the Seaside Canal. This canal has canal locks and gates to let the water out to the sea at intervals (location 29). Here (location 30) is the Old Sukhumvit Road. At high tide, the gates can be closed; the water from the sea will not enter; but at low tide, the water inside the gates can be let out. Thus, the water from up there (location 31) can be diverted down here. But along the way, there are many obstructions: the Bangna-Trad Highway (location 32), the Eastern railroad track. The water cannot pass through these obstructions. Furthermore, there are this road (location 33, the new road to Bangpakong) and many housing estates blocking the way; the water flow is impeded. If it is possible to make the water come down to this place (location 29), then pump it out to the sea; the water here (location 31) will quickly drain out. All this cannot be easily done if there is no water coming down here (location 29).

ตรงนี้ (จุดที่ ๒๗, ด้านตะวันตก) มีคลองสรรพสามิต จากปากน้ำไป
ถึงสมุทรสาคร. ตรงนี้ไม่มีประตูน้ำ. ตรงนี้ (จุดที่ ๒๘, ด้านตะวันออก) เป็น
คลองชายทะเล. คลองชายทะเลมีประตูน้ำ ที่จะปล่อยน้ำลงทะเลได้เป็นแห่งๆ
(จุดที่ ๒๙). ตรงนี้ (จุดที่ ๓๐) เป็นถนนสุขุมวิทเก่า. เวล่าน้ำทะเลสูงก็เปิดประตู
น้ำได้ น้ำทะเลจะไม่เข้า แต่เวลาน้ำลง เปิดให้น้ำลงได้. ก็เอาน้ำที่อยู่ข้างบนนี้
(จุดที่ ๓๑) ผันลงมาที่นี่ได้. แต่ระหว่างทางมีสิ่งกีดขวาง มีถนนบางนา - ตราด
(จุดที่ ๓๒) มีทางรถไฟ. น้ำตัดผ่านไม่ค่อยได้. แล้วก็ทำตามทางนี้ (จุดที่ ๓๓,
ถนนใหม่ไปบางปะกง). ระหว่างทางก็ยังมีหมู่บ้านจัดสรร. น้ำจะลงไม่ได้. ถ้า
ทำให้น้ำลงมาได้ ให้มาถึงที่นี่ (จุดที่ ๒๙) แล้วสูบน้ำออกทะเล น้ำนี้ (จุดที่ ๓๑)
ก็จะออกได้เร็ว. ทั้งนี้ทำไม่ได้ ถ้าไม่มีน้ำลงมาถึงที่นี่ (จุดที่ ๒๙).

On the West, the sea water pushes up so the water in this area (location 35) and this area (location 36) cannot be evacuated. Along these areas, there are roads, housing estates, factories, highways to Nakorn Pathom and to Sampran (location 34). The water that comes down from this area (location 35) cannot come through to the canals. The Thavivattana Canal also comes down this way. The flow of water is blocked by the roads and the housing estates. And the clogged-up water will stagnate here (location 36) because the surging sea water prevents it from flowing out to the sea.

I will now speak about the "Monkey Cheek Project". Locks should be built at both ends of the Sanpasamit Canal and water will have to be directed there (location 38). Locks will be built to let water pass through one way, down only, not up. But for this purpose, an area (location 39) must be chosen to receive a great amount of water. A water retention area must be provided. And dykes have to be built to contain the water. When the sea is high, the locks will be closed and water will be pumped out of the retention area. When the sea level is low, the locks will be opened to let the water flow out by gravity into the sea. This is the principle. As there are some people in this area, care must be exercised so that these people will not suffer.*

* In the months of August–September, 1996, the "Monkey Cheek Project" was implemented. The difference was that the Mahachai Canal was used instead of the Sanpasamit Canal because the Sanpasamit Canal could not be closed at both ends. The result of the project was fairly good.

ด้านตะวันตกน้ำทะเลเข้ามาหนุนจึงไม่สามารถที่จะระบายน้ำที่อยู่ที่นี่ (จุดที่ ๓๕) หรือที่อยู่ในบริเวณนี้ (จุดที่ ๓๖). ระหว่างนี้มีถนน และมีหมู่บ้าน มีโรงงานตลอดทาง มีถนนไปนครปฐม ไปสามพราน (จุดที่ ๓๔). น้ำที่ลงมาจากทางนี้ (จุดที่ ๓๕) ไม่สามารถจะลงคลอง. คลองที่วิวัฒนาลงมาทางนี้. น้ำทะเลหนุน และหมู่บ้านไม่ได้. แล้วมาถึงตรงนี้ (จุดที่ ๓๖) น้ำก็มาตุงอยู่ที่นี่ เพราะว่ามีน้ำทะเลหนุนขึ้นมา.

จะกล่าวถึงโครงการแก้มลิง (จุดที่ ๓๗). จะทำทำนบกั้น ๒ ข้างคลองสรรพสามิต และจะให้ น้ำที่ลงมาจากที่นี่ (จุดที่ ๓๘) ไหลผ่านประตูน้ำให้น้ำลงไปได้ทางเดียว ไม่ให้ไหลขึ้น. แต่เพื่อการนี้ จะต้องทำให้มีบริเวณที่จะเก็บกักน้ำได้มาก ๆ (จุดที่ ๓๙). ต้องทำโครงการกั้นน้ำ. ตรงนี้อาจจะให้เป็นคันลงมา แล้วตรงนี้ก็เท่ากับเป็นคันเพื่อเก็บกักน้ำ. เวลานั้นน้ำทะเลสูง เราก็กั้นและสูบน้ำออก. เวลานั้นน้ำลงก็เปิด ให้น้ำออกได้. อันนี้เป็นหลักการ. แต่ว่า โดยที่มีประชาชนอยู่บ้าง เราก็จะต้องไม่ให้ประชาชนเหล่านี้เดือดร้อน.*

* เมื่อ เดือนสิงหาคม - กันยายน ปี ๒๕๓๔ ได้ทำ "โครงการแก้มลิง" โดยใช้แนวคลองมหาชัยแทนคลองสรรพสามิต เพราะคลองสรรพสามิต ปิดหัวท้ายไม่ได้. ปรากฏว่าได้ผลพอสมควร.

Accordingly, we have to do something. Some sort of platforms (location 40) must be built. This location used to be salt farms, but salt cannot be produced now. Subsequently, prawn farms were tried here, but it cannot be done now; polluted water flows down here making it impossible for prawns to survive. Nowadays, crabs are raised here instead. However, it is not a real crab farm; the crabs were brought from elsewhere and put in these fields which function like a sort of a crab "bank". They don't "raise" the crabs; crabs cannot be raised here due to the polluted water, so it is very dangerous; the crabs here live in polluted water and people who eat these crabs get sick. It is a well-known fact that Samutrsakhorn crabs have caused digestive ailments to many people. What can be done is to elevate the land by building platforms. These platforms will be large enough for the people who live here to organize themselves into a housing community.

On these platforms (location 41), the "New Theory" could be implemented. There would be a pond and a compound for the house. When the earth has been improved which could be possible within two years, by digging up the earth on the spot and drying it, or by bringing soil from somewhere else to fill the place and by desalinating the soil, those who will settle here will be able to plant trees such as coconut trees or rose apples or plant vegetables or raise farm animals. In the ponds, they could also raise fish. As for the space that constitutes the "Monkey Cheek" where the water flows down, eventually, that water will become clean water and could be used to raise aquatic animals. When the water comes down, it will be retained here.

จึงทำอย่างนี้. ทำคล้ายๆ เป็นแท่นที่ (จุดที่ ๔๐) เดียวนี้ ที่นี้เป็นนาเกลือเดิม แต่ว่าทำนาเกลือไม่ได้แล้ว. แล้วเป็นทำนาทุ่ง แต่นาทุ่งก็ทำไม่ได้แล้ว น้ำโสโครกมันลงมา ทุ่งก็อยู่ไม่ได้. เดียวนี้ทำนาปู. ไม่ใช่นาปูแท้ แต่เอาปูจากที่อื่นมา มาปล่อยไว้ที่นี่ เป็นธนาคารปู. คือไม่ใช่เลี้ยงปู เลี้ยงปูไม่ได้ เพราะว่ามันเสีย ถึงอันตรายมาก. ปูที่อยู่ที่นี่กินน้ำโสโครก คนรับประทานปูแล้วก็ปวดท้อง. อันนี้มีชื่อเสียงมานานแล้ว ปุสมุทรสาครนี้ ทำให้คนเป็นโรคทางเดินอาหารไปมาก. ฉะนั้นถ้าทำอย่างนี้ เป็นแท่นขึ้นมา. ในแท่นนี้มีที่พอสำหรับให้ประชาชนที่อยู่แถวนี้มาอยู่เป็นหมู่บ้านจัดสรร.

และ ในที่แท่นนี้ (จุดที่ ๔๑) เราก็นำทฤษฎีใหม่. มีสระน้ำ มีเขตของบ้าน. เวลาปรับปรุงดินพอสมควรแล้ว ซึ่งทำไม่ยากนักภายใน ๒ ปี โดยเอาดินนี้ขึ้นมาแล้วทำให้แห้ง หรืออาจจะเอาดินมาจากที่อื่น มาถมไว้บ้าง ล้างความเค็มของดิน พวกที่อยู่ที่นี่จะปลูกต้นไม้ได้ เช่นมะพร้าวหรือขมิพู่ หรือปลูกผักหรือเลี้ยงปศุสัตว์. ในสระน้ำก็เลี้ยงปลาได้. ส่วนในที่ที่เป็นแก้มลิงนี้ ที่น้ำลงมาถ้าทำนาๆ ไป น้ำนี้ก็จะเป็นน้ำที่สะอาด สามารถที่จะเลี้ยงสัตว์น้ำได้. เวลานั้นลงมาก็มากักไว้ที่นี่.

At high tide, the seagates will be closed. At low tide, they will be opened and the water will flow out by gravity, due to the difference of water level. This area is spacious, suitable for a "Monkey Cheek Project" and there are few villages; a land settlement can be established. It would not be a housing project for profit, but one to house those in this area, and perhaps those who may have to move from the areas used for the enlargement of canals to speed up the flow of water. On this side (location 28, on the Eastern side), a project could be implemented too, but I have not studied it yet. It should be feasible; there are sites that are similar to this side (location 29, on the Western side). This is about the "Monkey Cheek Project".

The "Monkey Cheek Project" must be implemented according to the motto inscribed under the insignia here (the King points at the pocket of his jacket). I would like to refer to what I told you some three years ago; it is difficult to say it in Thai but in English, it is, "Our Loss Is Our Gain". "Our Loss" means what we lose; "Is" means represents; "Our Gain" means our benefit. "Our Loss", what we have to disburse, "Is Our Gain", becomes our profit. We must adhere to the motto of the For-Lor Office. In this way, we will be able to implement this project. On the other hand, if we do not believe so, but believe that "Our Loss Is Our Loss"; that is, if we don't want to pay the price, we will not be able to implement this project. We have to pay a price. But in the end, it will result in a gain for us. The people who live here will cooperate which will reduce the cost of this project; and the people there will also benefit; the government will benefit as well.

เวลาน้ำทะเลขึ้นก็ปิด. เวลาน้ำทะเลลงก็เปิด น้ำจะออกไปโดยใช้ Gravity ใช้ความชันของพื้นที่ได้. ในบริเวณนี้มีที่กว้าง เหมาะสำหรับทำโครงการแก้มลิง และมีหมู่บ้านน้อย สามารถที่จะจัดสรรที่ดิน. ไม่ใช่ว่าจะทำหมู่บ้านจัดสรรแบบเอากำไร แต่เป็นหมู่บ้านจัดสรรสำหรับประชาชนที่อยู่แถวนี้. และต่อไปก็อาจจะมีที่พอสำหรับโยกย้าย คนที่จะต้องโยกย้ายมาจากบริเวณที่จะขยายคลองให้น้ำผ่านได้ดี. ทางด้านนี้ (จุด ๒๘, ด้านตะวันออก) ก็น่าจะทำโครงการได้เหมือนกัน แต่ยังไม่ได้ศึกษา. ก็น่าจะทำได้ มีที่คล้ายๆ กับด้านนี้ (จุด ๒๙, ด้านตะวันตก). อันนี้ก็โครงการแก้มลิง.

โครงการแก้มลิง ต้องทำตามคติพจน์ที่มีเขียนไว้ข้างใต้ตรงนี้ (ทรงชี้ที่กระเป๋าลงพระองค์) เหมือนที่เคยเล่าให้ฟังเมื่อประมาณ ๓ ปี ภาษาไทยพูดยาก แต่ภาษาอังกฤษก็คือ “Our Loss Is Our Gain”. “Our Loss” คือสิ่งที่เราเสีย; “Is” คือเป็น, “Our Gain” กำไรของเรา. “Our Loss” ความเสียหายของเรา “Is Our Gain” กลายเป็นกำไรของเรา. ต้องทำตามคติพจน์ของสำนักงาน ฝล. ก็จะสามารถทำโครงการนี้ได้. แต่ถ้าถือว่า Our Loss Is Our Loss คือ ไม่ยอมเสียเงิน ก็ทำโครงการนี้ไม่ได้. ต้องยอมเสียเงิน. แต่ในที่สุดก็กลายเป็นกำไรของเรา. เพราะว่าคนพวกที่อยู่ที่นี่ จะร่วมมือ จะทำให้โครงการนี้ราคาถูกลง และ ประชาชนที่อยู่ที่นี่ก็จะได้กำไรเหมือนกัน. ทางราชการก็จะได้กำไร.

I would like you to understand why it is called the "Monkey Cheek". Well, it is because the water that comes in here (location 25) cannot go out of the area; it has to be munched, munched, munched and kept here (location 39). Here (location 42), there are many canals; among them is the "Khlóng Samray", for one, and another one called the "Khlóng Rong Pasee". Here, when the tide comes in, it rushes in; from there, it goes to the "Khlóng Bangkok Yai". But if we create a channel so that the water could flow down here, to the "Khlóng Sanam Chai" (location 43) which, in turn, flows down here to the "Khlóng Mahachai" (location 44) or if we connect the "Khlóng Samray" and the "Khlóng Rong Pasee" to the "Khlóng Sanam Chai" or the "Khlóng Bang Mod" (location 38), the water which floods this area of Thonburi (location 25) could be evacuated. This can be done; it could be a "Canal Street" or it could be called a "Street Canal"; it could become a street over a canal or a canal under a street.

อยากให้เข้าใจว่าทำไมเรียกว่า “แก้มลิง” ก็เพราะว่าน้ำที่เข้ามาที่นี่ (จุดที่ ๒๕) มันออกไปไม่ได้ ก็ต้องเคี้ยว เคี้ยว เคี้ยว แล้วเก็บไว้ในที่นี้ (จุดที่ ๓๕). ตรงนี้ (จุดที่ ๔๒) มีคลองหลายคลอง. คลองหนึ่งชื่อคลองสำเหร่ แล้วอีกคลองชื่อคลองโรงภาษี. ที่ตรงนี้เวลาน้ำขึ้น น้ำพุ่งเข้าไปเลย จากที่นี่ (จุดที่ ๔๒) ไปลงคลองบางกอกใหญ่. แต่ถ้าเราทำทางที่จะให้ไหลตรงมาที่นี่ คลองสนามชัย (จุดที่ ๔๓) นี่คลองสนามชัย (จุดที่ ๔๓) มาลงที่นี่ คลองมหาชัย (จุดที่ ๔๔). ถ้าเอาคลองสำเหร่และคลองโรงภาษี มาเชื่อมต่อกับคลองสนามชัย หรือคลองบางมด (จุดที่ ๓๘) ก็ได้ ก็จะสามารถระบายน้ำออกจากบริเวณน้ำท่วม ผังธนาฯ (จุดที่ ๒๕). ซึ่งทำได้ เป็นถนนคลอง หรือจะเรียกว่าคลองถนนก็ได้ เพราะว่าข้างบนเป็นถนน ข้างล่างเป็นคลอง.

In New Orleans, the United States of America, they have a street that is a canal. In English, it is called the "Canal Street". Those who have visited New Orleans have probably seen the "Canal Street". When there is a flood, water will come down the "Canal Street" and flow into a "Monkey Cheek". Their "Monkey Cheek" is a natural "Monkey Cheek"; it is a big lagoon. But we have to build our own "Monkey Cheek". Furthermore, we have to build our "Canal Street". Once we do this, we'll be safe from floods except when there is a "Thousand-Year Rain" or a "Ten Thousand-Year Rain", meaning the rain that comes down in a record quantity. If the project can be thus implemented, we'll be able to fight Nature for the benefit of the people. This is not a fight against anyone or any person; we are fighting Nature, so that the people will have a happy life and will be able to cooperate in this project; and people in the area of the project will also be happy. This happiness, the freedom from strife, is "Our Gain", that is, our profit.

เมืองนิวยอร์กในอเมริกา เขามีถนนคลอง. ภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า “Canal Street”. ใครไปนิวยอร์ก คงได้ไป “Canal Street”. เวลานั้นน้ำท่วม น้ำจะเข้า “Canal Street” แล้วไปลง “แก้มลิง” ของเขา. “แก้มลิง” ของเขา เป็น “แก้มลิง” ธรรมชาติ เป็น Lagoon ใหญ่. แต่ของเราต้องสร้าง “แก้มลิง”. แล้วก็ต้องสร้าง “Canal Street” ถนนคลอง. ถ้าทำอย่างนี้ได้แล้ว ก็จะสบาย น้ำจะไม่ท่วม นอกจากจะเป็น “ฝนพันปี” หรือ “ฝนหมื่นปี” คือฝน หรือน้ำที่ลงมากเป็นประวัติการณ์. แต่ถ้าทำอย่างนี้จะสามารถต่อสู้ธรรมชาติได้. อันนี้เราไม่ได้ต่อสู้ใคร บุคคลใด เราต่อสู้ธรรมชาติ. ให้ประชาชนเหล่านั้นมีความสุข และสามารถที่จะร่วมมือในโครงการนี้ แล้วประชาชนแถวนี้ก็จะมีความสุข. เมื่อมีความสุขไม่เดือดร้อน “Our Gain” กำไรจะมา.

The implementation of this flood prevention plan will cost money in the hundreds or thousands or tens of thousand million baht. But if it is successfully carried out, it will be a profit because the victims will not have to be assisted and there will be no one who will lose. Everyone will be able to work for the benefit of the community. Everybody will have enough money to subsist. The community will be self-reliant. If we successfully implement this project, Thailand will show considerable progress. The plan I have shown on this board is perhaps a little difficult to follow, but if you think it over slowly, you will be able to understand. You should note down any questions you still have. I will be able to answer them in the future, perhaps not necessarily next year. Last year, I told you to wait till next year, that is, this year. I have made an exposé without having been invited to; it was Nature that prompted me to do it; that is why I did it.

การต่อสู้ที่ผ่านมาครั้งนี้ ต้องเสียเงินเป็นร้อย เป็นพัน หรือเป็นหมื่นล้าน. แต่ว่าถ้าทำสำเร็จก็ได้กำไร เพราะไม่ต้องส่งเคราะห์ ไม่มีผู้เสียหาย และไม่มีผู้เสียผลประโยชน์. เขาจะทำงานเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้. ตัวเองก็จะมีเงินพอใช้. ส่วนรวมก็จะมีเงินพอใช้. ถ้าทำโครงการนี้สำเร็จ เมืองไทยจะเจริญขึ้นอย่างฉับตาเลย. เขียนผังอย่างนี้อาจจะดูยากหน่อย แต่ก็ค่อยๆ ไปคิดก็จะเข้าใจ. ความสงสัยใดๆ ก็จดเอาไว้. อาจจะมีข้อสงสัยได้ต่อไป ไม่ต้องถึงปีหน้า. เมื่อปีที่แล้วบอกให้คอยปีหน้า คือปีนี้. ได้ชี้แจงโดยที่ไม่มีใครมาถามอะไร มีแต่ธรรมชาติมาถาม เราถึงชี้แจงให้.

Anybody who would like to know more about this should go and ask for details at the Chaipattana Foundation or at the Irrigation Department where there are experts who will be able to explain to you because I understand that they are knowledgeable. I must say, "I understand" because I don't know if they do understand or they don't understand. But I understand that they understand. If you have any questions, just note them down. I may be able to give the answers. Well, I have spoken at a rather great length. It should be enough for today. I think that you must be hungry. You must go and digest all these ideas; and, after having digested some of these ideas, you should eat so that you will be able to work further. Today you have spent a lot of time here already and you will have much more work to do. I hope that you will work for the successful implementation of the "Monkey Cheek Project". I thank all of you who have come.

HAPPY NEW YEAR

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๓๙

ตลอดปีเก่า โลกประสบปัญหานานาประการ

คนต้องใช้มือเกาหัว

สุนัขใช้เท้าเกา

ลิงใช้ทั้งมือทั้งเท้า

คนสมัยใหม่ใช้เครื่องสมองกล

คนโบราณใช้ฝ่าเท้ามากรอง

บางคนดีดลูกคิด

พูดอย่างนี้อาจสืขอให้ควายฟัง

ขอให้ตีความให้แตก

เพื่อปิดเป่าอุปรรรค

ถ้าดีดสีตีเป่า ให้กลมกล่อม ก็มีหวัง

ผ่านพ้นปัญหาทั้งหลาย

ของมีความสุขความเจริญ

ส.ค.ส. ปี ๒๕๓๙

ก.ส.๙ ปรง 302019 อ.ค. 2538

สงวนลิขสิทธิ์โดย ส.ค.ส. ๒๕๓๙

พิมพ์ที่ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

โทร. ๘๘๒-๑๐๑๐